

THE SERBIAN ORTHODOX CHURCH TO HER SPIRITUAL CHILDREN AT CHRISTMAS, 2007

† PAVLE

BY THE GRACE OF GOD

ORTHODOX ARCHBISHOP OF PEC, METROPOLITAN OF BELGRADE KARLOVCI AND SERBIAN PATRIARCH, WITH ALL THE HIERARCHS OF THE SERBIAN ORTHODOX CHURCH TO ALL THE CLERGY, MONASTICS, AND ALL THE SONS AND DAUGHTERS OF OUR HOLY CHURCH:

GRACE, MERCY AND PEACE FROM GOD THE FATHER, AND OUR LORD JESUS CHRIST, AND THE HOLY SPIRIT,

WITH THE JOYOUS CHRISTMAS GREETING:

PEACE FROM GOD! CHRIST IS BORN!

“... Today Bethlehem receives Him Who is co-enthroned with the Father, Today angels marvelously praise the New Born Child exclaiming: Glory to God in the highest and peace on earth; good will among men.”

The Church, in her daily supplications, dear spiritual children, prays first of all for the PEACE FROM ABOVE. We don't pray for some undefined peace from an unknown world; rather we pray for the PEACE which was brought and given to us by our Lord Jesus Christ. “Peace I leave with you; my peace I give to you; not as the world gives do I give to you.” (John 14:27) Here at the beginning of the celebration of the most joyous Feast Day of the Nativity of the Son of God, our Lord, Jesus Christ, we start with prayers for the PEACE FROM ABOVE. We send to you the message of the heavenly PEACE which we hope enters your into your hearts and your souls and into your lives, as on that blessed night of the Nativity of the Emanuel it entered the hearts and souls of the shepherds of Bethlehem. To have God's peace means having peace with God, with our brother and our fellow man, and with God's entire creation. This is the privilege bestowed upon holy Christians. Even when the waves of this restless world threaten to drown and destroy everything, as is the case in our time, we remain calm and serene, filled with grace and divine peace, because we know that He Who encourages Christians of all times is faithful: DO NOT BE AFRAID! And He adds “...I am always with you even unto the end of age.” (Matthew 28:20)

In the divine peace between God and the Most Holy Theotokos fulfilled in the mystery of the Annunciation, the Only-begotten Son of God was conceived as the Peace and Love of God and He was born in the quietness of Bethlehem's cave. The Most Holy Theotokos received the salutation of PEACE – “Rejoice, o blessed one!” (Luke 1:28) uttered to her by the angel of God and, accepting that peace from God, she responded: “...Here is the maiden of God – let it be to me according to your word.” (Luke 1:38) This actually was the will of God: that she who found favor before God would become the birth-giver of God, for she give birth to God Incarnate – The Messiah and Savior of the world, our Lord Jesus Christ.

With the greeting: “Christ is Born!” we believe and confess that Christ – God's anointed One – was born in Bethlehem of Judea, according to the will of God! We not only believe but also know from our experience and we confess that CHRIST IS EMANUEL, which means GOD WITH US! So that GOD WOULD TRULY BE WITH US let us open and cleanse our hearts so that they may become His dwelling place. May our hearts today become a new Bethlehem, a new manger for Him Who is the uncontainable; a grace filled organ in which the birth of God's Love in Bethlehem will find its permanent abode. So, today and during these joyous Feast days, let us be hosts to our Lord. Let us receive and greet Him into our homes, receiving the

least ones as Himself, without distinguishing who is who. In our churches let us celebrate Him in a way which is worthy and which befits Him. Let us keep Him as the life of our life, as the light of our being. Let all that which is ours and only human in us be submitted forever to God's will, so that we may say, as did the Most Holy Theotokos: Lord, here is your servant or handmaiden, let it be with me and in me according to your will. Why do we say this? Because from year to year around the Feast Day of the Nativity of our Lord Jesus Christ, that which is human is being more and more emphasized, and that which is divine

not perish but have eternal life.” (John 3:16)

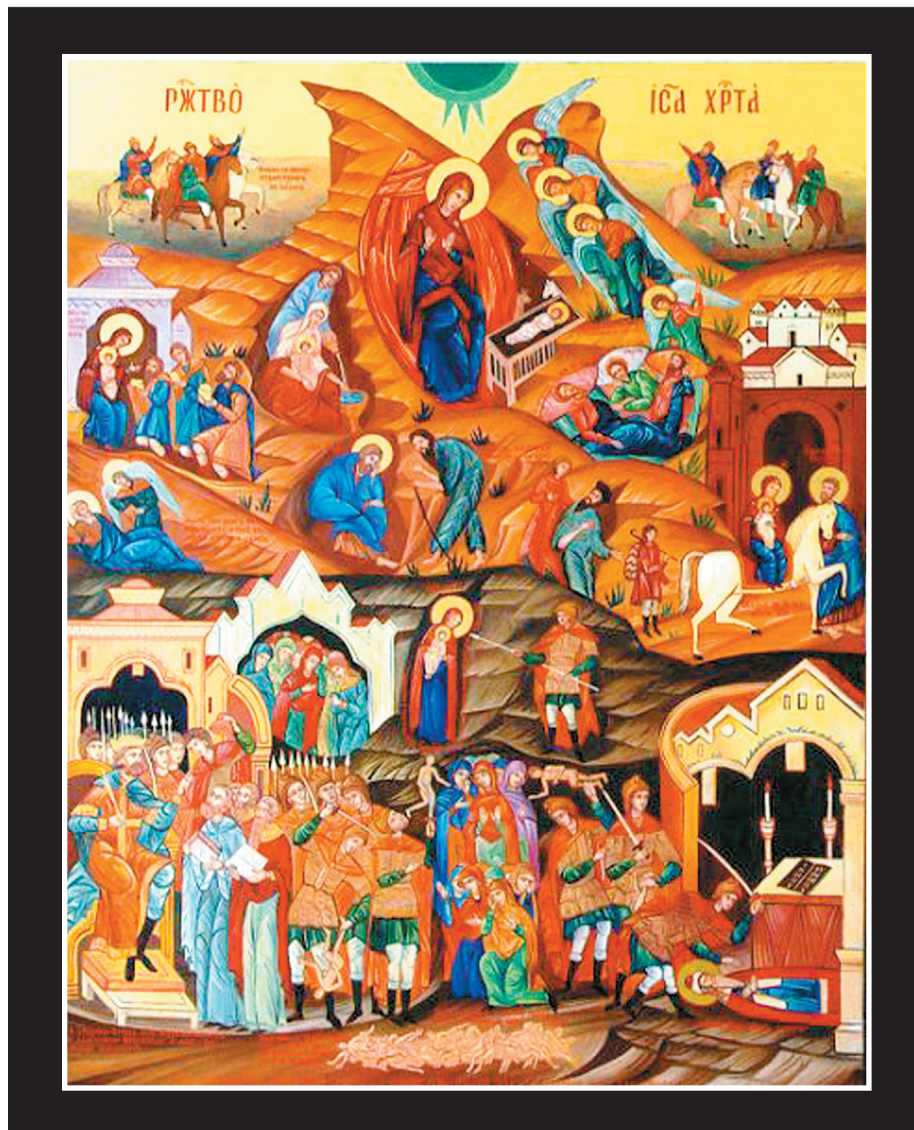
The birth of Christ is a historic event – an event which took place in a concrete historical time and a particular geographical place. He was born during the reign of the Roman Emperor Caesar Augustus and the during the census of the people which he ordered. Christ was born during the reign of Herod the Great, who at the time ruled Judea. He was born in Bethlehem of Judea. His birth did not go unnoticed in Judea and the great Roman Empire, especially in the regions of the Middle East. First the angels gave witness to Bethlehem's shepherds, who then went out glorifying and praising God, making “...known all they had been told concerning this child.” (Luke 2:17) Their witness quickly spread throughout Judea and Jerusalem “and all who heard it wondered at what the shepherds told them.” (Luke 2:18) The news about this also reached King Herod who cruelly had ruled the tribes of Israel. Even though he at first belittled the stories and narratives of the people subjugated to him, his heart was shaken only when from the East the wise men had arrived and had inquired about the Judean King with the question: “Where is he who has been born king of the Jews? For we have seen his star in the East, and have come to worship him.” (Matthew 2:2) This question greatly disturbed a crafty Herod, and the essence of this posed question has become a divider of time into old and new, of the time of foretelling and foreshadowing and the time of the fulfillment of the same. Elevated by this mystery the Holy Apostle Paul exclaims: “the old has passed away, behold, everything has become new.” (II Cor. 5:17) In the newborn God-Man Christ “all has become new”, but above all we are reborn in Him and by Him – with the synergy of God and man, that is synergy of the Creator and created, we have become “A NEW CREATION”. This not in a mythological way, as some would interpret; rather we truly, essentially, and completely have become a new divine-human creation.

Sadly, because of the lessening of the Christian love and virtues in the world, we daily hear of and see instability, clashes and great human tragedies and natural disasters. Seeing this and hearing about it many ask: “Aren't these the latter days of the world? Aren't these the times of the

fulfillment of the words of our Lord about signs of the end times and of the second coming of Christ?” People have reason to ask this and to fear. But it would be much better if we would become more filled with the fear of God, so that we might become wise stewards of the inheritance God has given us in this world instead of unwise, and that instead of constant perverters of this world we become the salt of the earth, the light to the world, the way and gate through which the world will be saved. The reason for all of these tragic events is the broken peace between God and man on one side, and the broken equilibrium between man and nature, on the other.

In this tumultuous world a various initiatives for peace are being made by individuals, groups and organizations. Yet despite this, peace in the world is not on the horizon. Why? Because the PEACE FROM GOD is being

is emphasized less and less. Truly we are endangered by commercial and folklore celebrations and commemorations that suppress the true essence of the Feast. If we reduce the meaning of the Feast to simply keeping our customs, our hearts will remain submerged in our individual restlessness and in the worldly tempests, and they will continue to be far away from the Lord, far away from the Divine Child Christ. Our hearts and our life are created for the Lord. Only with hearts and souls filled with God's peace will we be able to celebrate Christ the Divine Child with the song: “Glory be to God in the highest, and on earth peace, good will among men!” Christ's birth is, above all, the act of God's love, which is fully and completely revealed in the incarnate and born Christ Jesus. St. John the Theologian attests to this mystery of God's love with the following words: “...God so loved the world that he gave his only Son, that whoever believes in him should

THE PATH OF ORTHODOXY

The Official Publication of the Serbian Orthodox Church
in the United States of America and Canada

EDITORIAL STAFF

English Section Editors
V. Rev. Rade Merick, Senior Editor
530 North Fourth Street
Steubenville, OH 43952
Fax: 740-282-0313
email: radmerk@comcast.net

Serbian Editor
V. Rev. Nedeljko Lunich
300 Stryker Ave
Joliet, IL 60437
Fax: 815-741-1883
email: nedlunich300@comcast.net

Rev. Milovan Katanic
65 South Keel Ridge Road
Hermitage, PA 16148
Phone: 724-342-1198
email: frmilovan@stgeorgehermitage.org

Technical Editor
Vesna R. Meinert
Phone: 304-842-2927
Fax: 304-842-9302
email: vgtm@earthlink.net

V. Rev. Bratislav Krsic
3025 Denver St.
San Diego, CA 92117
Phone: 619-276-5827
email: FrBratso@aol.com

Business and Circulation Address
The Path of Orthodoxy
P. O. Box 883
Bridgeport, WV 26330

The Path of Orthodoxy is a monthly publication with a double issue printed for the months of July and August. Subscriptions are \$12.50 per year for U.S. residents and \$15.00 per year (U.S. funds only) for Canadian subscribers.

Letters to the editor are welcomed and encouraged. All letters and manuscripts submitted for publication must be signed and contain the author's name and address. Please send materials through email or MS Word format.

EDITORIAL

THE BIRTH OF GOD'S LOVE

I read somewhere recently a delightful observation about airplane travel, more precisely night flights. The night flight from New York to Paris leaves, let's say approximately, at 7 P.M. and will arrive in Paris at 8 A.M. French time. During the flight dinner is served, trays are cleared, we either doze off or watch the in-flight movie and then, four hours later, we're given a serving of breakfast. The idea, this article concludes, is to fool the body into believing it has passed a night like any other – that the uncomfortable nap we took was like any other – and now we are deserving of a hearty breakfast.

Perhaps the fast can have a similar effect on us. Though a great amount of joy will fill our hearts as we fast and prepare ourselves for the divine gifts of Holy Communion we would certainly be fooling ourselves in thinking that by fasting a few days - or any other good thing we've done for that matter - has somehow deemed us deserving of any of the Church's sacraments, the Holy Gifts. We're reminded of the gospel reading in which our Lord was approached by a young man who addresses Him as "good teacher" and Jesus responded: "Why do you call Me good? No one is good, but One, that is, God" (Luke 18:19). In other words, our fasting and spiritual struggles and all of our God-pleasing endeavors are to be endless because the love that Christ calls us to have for Him is such that it fills and overflows our whole hearts, souls and minds.

The approaching feasts of the Nativity and Theophany should serve us as beacons of light inspiring us to contemplation of the multitude of things that God has given us. In celebrating the great feasts we celebrate not human achievements, but that which is beyond our human ability – our salvation. We celebrate God's great and infinite love for mankind: from His incarnation in a cave, to His law abiding circumcision and His baptism in the River Jordan and with every other salvific, festal event, we celebrate His love for us. In light of these events do we concur with the holy Apostle Paul when he candidly admits that we have all sinned and fallen short of the glory of God (Rom. 3:23). Though we have indeed fallen short, we nonetheless should strive with all intensity to respond to God's love by dedicating and committing ourselves to Him, not only in times of the fast, but continually.

We also commemorate during these days the start of a new year. The English author G. K. Chesterton wrote once that the "object of a new year is not that we should have a new year but that we should have a new soul and a new nose; new feet, a new backbone, new ears and new eyes; unless a man starts afresh about things, he will certainly do nothing effective". May it be also for each of us, that our past achievements and many good deeds not lead us to neglect of the only One who is good and consequently the only One to whom is due glory and honor unto the ages of ages.

On behalf of the editorial staff of The Path of Orthodoxy I wish all of our readers a blessed feast of the Nativity and all the many feasts in January as well as a happy and blessed New 2008 year.

Protonamesnik Milovan Katanic

STEWARDSHIP MATERIALS ONLINE

The December issue of the Path included an article on the stewardship program experience of St. Nicholas Church in Steelton/Oberlin, Pennsylvania. The end of that article mentioned a number of pamphlets on stewardship themes prepared by the parish's pastor, Protas Srboľjub Jockovic. Some of those pamphlets are available for download on the Stewardship Standing Committee portion of the Serbian Orthodox Church's official website at <http://www.serborth.org/frjockovich.html>. The site offers many other stewardship and other resources as well.

The Nativity of Jesus Christ Our Lord, God, and Savior

by S. V. Bulgakov^{1 2}

The Establishment of this feast belongs to the very earliest period of the Church. According to the generally-accepted opinion, the feast of the Nativity of Christ is more ancient in the West than in the East, but this must be understood only of the time of the feast's celebration: December 25. In the churches of the East until the 4th century it was celebrated on January 6 and was known by the name of Theophany. This feast had a particular character and was devoted not to commemoration of the Nativity or Baptism of Christ as such, but in general to the manifestation of God in the flesh, to the revelation in Christ and through Christ of Divine grace, which is why it received the name Theophany or, more precisely, Epiphany ("manifestation").

The original basis for celebrating the Nativity of Christ on January 6 was not the historical correspondence of this date with the birth of Christ, for this remained unknown even in antiquity, but rather a mystical understanding of a correlation between the first and the Second Adam, between the author of sin and death and the Master of life and salvation. The Second Adam (Christ), according to the mystical intuition of the ancient Church, was born and died on the same day on which the first Adam was born and died – on the sixth day, which corresponded to the sixth of January, the first month of the year. Thus from the 4th century uniformity was established between the Eastern and Western Churches only concerning the time of celebrating the feast, namely December 25. In this sense the feast was first introduced into the Church of Constantinople about the year 377, by direction of the Emperor Arcadius following the custom of the Church of Rome and thanks to the energy and the power of eloquence of St. John Chrysostom; and from there it spread to the entire Orthodox East.

The very content of the feast already indicates the reason for its establishment, namely: the remembrance and glorification of the Nativity in the flesh by the Most Holy Virgin Mary of our Lord Jesus Christ. To this original and fundamental reason another was added very early: in order, through a precise establishment of the feast by revealing the true reaching of the Incarnation and Birth of the Savior, to counteract the errors of certain heretics: Ebionites, Decotists, and Basilidians. Because of these false teachings the ancient Church chiefly emphasized, even on the feast of January 6, remembrance of the event of Christ's Birth as the revelation of God Himself in the flesh. In the 4th century, with the appearance and spread of Arianism, there appeared a new and more powerful stimulus for the Orthodox Church to glorify the event of Christ's Birth. Finally, by removing the feast to December 25, the Church had in view to counteract the pagan cult on that day and preserve the faithful from participating in it.

In is known that the Romans had on December 25 a feast, the so called dies natalis Solis

invicti, which served to express the idea of the sun's constant return to summer, as it were renewing itself, and which was a day of unbridled merrymaking among the people, a day of diversion for slaves, children, and the like. Thus in itself this day was better suited than any other for the commemoration of the Birth of Jesus Christ, Who is often called in the New Testament the Sun of justice, the Light of the world, the Salvation of men, the Vanquisher of life and death; and the reprehensible pagan celebration of it was sufficient motive for the Church to ennoble it in the sense of an elevated Christian commemoration. It was for this reason that already the ancient Church, denying the identity of the two analogous feasts – the pagan and the Christian – had already appropriated to the feast of the Nativity of Christ a character of energetic renunciation of pagan superstitions and customs. Affirming our faith in the great mystery of the Incarnation of our Lord Jesus Christ and accusing all heretics who disfigured this dogma by their sophistry, the Holy Church, in celebrating the Nativity of Christ, represents this feast in its hymns as a day of universal joy, for unto us is born this day a Savior, Who is Christ the Lord (St. Luke 2:10 – 11). Let Heaven and earth, exclaims the Holy Church, this day prophetically rejoice; every creature delights for the sake of the Lord our Savior born in Bethlehem: for every idolatrous delusion has passed, and Christ reigns forever.

At the same time the Holy Church, by her celebration of the Nativity of Christ, instructs us morally in a holy life worthy of the Lord Who is born. Today a Savior has been born to us, Who is Christ the Lord, for us men and for our salvation, and we, celebrating now this Birth of Christ the Lord, naturally must kindle in ourselves a determination to be reborn from a life of sin to a life holy and God-pleasing. Our Lord Jesus Christ has come down to earth and entered into a relationship of grace with us who He is not ashamed to call brethren (Romans 2:11). But in order for us to be worthy of this exalted communion and tie, in order not to reject the Lord come down from heaven, it is necessary for us to withdraw from the darkness of sin and draw near to the light of faith, piety, and good works.

Not in glory and magnificence, but in poverty, wretchedness, and humiliation does the Creator and Lord of heaven and earth appear in the world; not a luxurious palace, but a humble cave, receives the King of those who reign and the Lord of those who rule. By this we are shown the greatness of humility, poverty, meekness, and simplicity, and the ruinousness of pride, riches, vainglory, and luxury. The first deemed worthy to hear the Good News of the angels concerning the Birth of the Savior of the world, and the first to bow before Him, were the simple shepherds of Bethlehem, and after them the wise Persian

Aliquippa Youth give back to local community

Aliquippa, PA. Fr. Stevan Stepanov is pictured with students from St. Elijah Serbian Orthodox Church church school at their annual Advent community service activity. This year, our congregation bought gifts for families in the care of Beaver County Children & Youth Services; gifts were purchased from the wish lists of forty-eight kids.

It was especially appropriate that these were delivered to CYS on St. Nicholas Day. This project has become an annual Advent activity for our church school and helps the St. Elijah church community to better understand the true meaning of this season.

THE ICON OF THE NATIVITY

In the center is the cave in which, according to Orthodox tradition, the Savior was born; the two animals fulfill the prophecy of Isaiah (1:3): *The ox knows his owner, and the ass his master's crib: but Israel does not know Me, and the people has not regarded Me.* Surrounding the cave, the whole of creation offers what it can in thanksgiving to the new-born Savior: *Angels their song, the heavens a star, the magi gifts, the shepherds wonder, the earth a cave, the wilderness a manger, and we the Virgin Mother* (Stikhira of Vespers). At bottom two women wash the Child, and St. Joseph is tempted by the devil (in the guise of a shepherd) to doubt the Virgin Birth.

IOCC PITTSBURGH BENEFIT JAN. 19 IN WEIRTON

For the third year, the Pittsburgh Metropolitan Committee for International Orthodox Christian Charities is cooperating with Holy Resurrection Serbian Orthodox Church in Steubenville, OH to sponsor an "Epiphany Charity Ball" on Saturday evening, January 19. The Charity Ball will be held at the Serbian American Cultural Center, 1000 Colliers Way, Weirton, WV.

The evening will begin with vespers at 4:00 PM at St. Nicholas Orthodox Church, also on Colliers Way near the Center. A cocktail hour with complimentary hors d'oeuvres will begin at the Center at 5:00 PM, with dinner and program at 6:00.

The program will feature guest speaker Constantine Triantafilou, IOCC Executive Director. The evening will include a wonderful multi-course meal, live ethnic music and dancing, as well as a charity auction of donated items, all in an elegant atmosphere.

International Orthodox Christian Charities is the official humanitarian relief agency for the Standing Conference of Canonical Orthodox Bishops in the Americas. IOCC has done tremendous Christian relief work throughout the world, including much ongoing work in the former Yugoslavia, where it works actively with the Serbian Orthodox Church.

All Orthodox Christians from western Pennsylvania, West Virginia and eastern Ohio are invited to attend. All proceeds will benefit IOCC. Tickets are \$30 per person and must be purchased in advance. Tickets are available from the Serbian American Cultural Center, Holy Resurrection Church, or on will call basis through secure credit card purchase on IOCC's web site: www.iocc.org/pittsburgh. Tables of eight may also be reserved.

Twenty-First Annual Cleveland Deanery Meeting on Christian Education

His Grace Bishop Dr. Mitrophan scheduled the Twenty First Annual Cleveland Deanery Meeting on Christian Education at the St. George Serbian Orthodox Church in Lorain, Ohio for Saturday, December 15, 2007.

Host Priest warmly welcoming the participants was Reverend Father Milorad Orlic. Very Reverend Stavrofor Janko Ralich serves as Dean of the Cleveland Deanery and has been a part of the Deanery meetings since their inception.

Very Reverend Stevo Rocknage, priest of St. Sava Serbian Orthodox Church in McKeesport, Pennsylvania and President of the Clergy Brotherhood of the Pittsburgh Area was the featured speaker.

Father Rocknage drew from his own experience as a parish priest as well as his service to the Serbian Orthodox Church on a national level in mission and youth ministry work.

Father Rocknage spoke about the importance of adult education, of the importance of adults setting good examples for youth and of giving priority to God and the Church in everyday life.

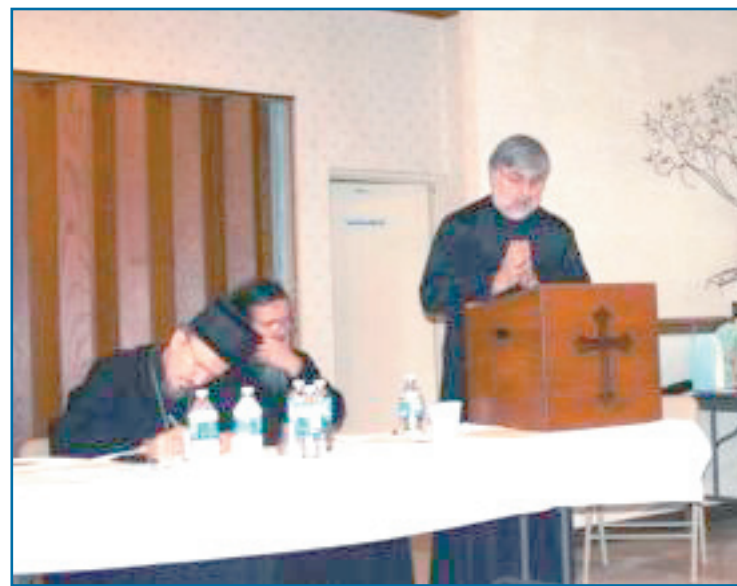
In his own parish, Proto Rocknage holds a "Family Night" once per month to bring families together. A "Youth Group" night each month brings the parish youth together. A "Parish Renewal Day" during Christmas Lent and Great Lent focuses on the whole parish.

Father Rocknage cited spiritual trips to other parishes and monasteries and charitable work feeding the homeless as additional activities at St. Sava Church in McKeesport which strengthen parish and family life.

Deanery clergy actively participating in the meeting in addition to Proto Ralich and Father Orlic included Very Reverend Dragan Filipovic, Protonamesnik Dragomir Tuba, Protonamesnik Zivoljin Jakovljevic, Protonamesnik Milovan Katanich and Father Deacon Milan Medakovich.

Father Deacon Dragoslav Kotic, Diocesan Secretary, accompanied His Grace Bishop Dr. Mitrophan.

Church school teachers and interested adults from the Deanery in attendance included: Popadija Milena Orlic, Mile

V. Rev. Stevo Rocknage of St. Sava Church in McKeesport was the featured speaker at the Cleveland Deanery Christian Education meeting in Lorain, OH.

Andjelkovich, Lori Moncilovich, Dorothy Winovich, and Helen Beverly. Reader Joseph Lia from St. Sava Church in McKeesport accompanied Father Rocknage.

The Cleveland Deanery consists of Ohio parishes in Columbus, Lorain, Akron, Canton, Cleveland and Youngstown. Parishes in Hermitage, Pennsylvania and Lackawanna, New York also are part of the Deanery.

Oral and written reports were prepared by the participating parishes and will be compiled as an overall Deanery report.

Father Rocknage's presentation inspired substantial and extensive discussion among the participants.

A portion of the meeting devoted attention to the Nativity Retreat scheduled at St. Sava Camp in Shadeland, December 26-29, 2007.

His Grace Bishop Dr. Mitrophan thanked Proto Stevo Rocknage for his presentation and praised the charitable work being done at St. Sava Church in McKeesport, Pennsylvania.

His Grace thanked all of the participants and particularly the host parish for the gracious hospitality.

His Grace Bishop Mitrophan stressed the importance of teaching parents and children as well as reaching out to college students. His Grace spoke of the place of the Cross in Christian work and the discipline involved in living an Orthodox Christian life.

The Deanery meetings are an annual opportunity for clergy and parish educators to learn more about Christian education, review current practices and programs and discuss new initiatives.

The consistent scheduling of the meetings annually and the presence of the Diocesan Bishop at the meetings reflects the strong commitment of the Diocese to Christian education.

Father Rodney Torbic

Some of the participants attending the annual Christian Education meeting of the Ohio Deanery.

Advent Retreat in Lorain, OH.

With the blessings of His Grace, Bishop Dr. Mitrophan, an Advent Retreat was hosted by St. George Serbian Orthodox Church of Lorain OH on Saturday December 16th, 2007, and was attended by the Orthodox clergy and faithful of the greater Cleveland area. The guest speaker was Fr. Dr. Chad Hatfield, Chancellor of St. Vladimir's Orthodox Seminary in Crestwood NY.

The retreat began with the celebration of Divine Liturgy led by Fr. Chad Hatfield, V. Rev. Fr. Basil Stoyka (Ss. Peter and Paul OCA parish in Lorain) and Fr. Milorad Orlic (St. George parish). Following Divine Liturgy, a luncheon for all present was served by the Kolo of St. George's parish. The lecture commenced at noon with Fr. Chad speaking on the theme: *Avoiding Sardis - being spiritually alive in a spiritually dead society.* (Sardis is the church, in the Book of the Apocalypse, which the Lord condemns as being "alive but dead.")

Fr. Chad reminded that the Advent season is not only a time for preparation of our Lord's First Coming, but also a time to quicken our own spiritual lives, so that we are not caught unprepared for our Lord's Second Coming. Living in the new world, we must free ourselves from our "western captivity" in our understanding of Church, spiritual life and salvation. Our communion with God is not based on some momentary ecstatic sentimentality, but a real communion with God by His divine energies through His Church. To know where we are to go in our spiritual lives, we have to know where we were intended to go from the beginning. This,

said Fr. Chad, is revealed by the Book of Genesis, which witnesses to man's creation "*In the image and likeness of God.*" The entire work of salvation by God is to redeem man from the consequences of ancestral sin and, once again, place him on the path to realize his original calling. In this work, we are not passive pawns but active participants. We cannot have the attitude of "once saved, always saved", nor can we be satisfied with accomplishing some bare minimum of spiritual endeavor so that we are considered "members in good standing". Rather, we are to continually grow in our participation in the Church's disciplines, services and Holy Mysteries (especially Holy Communion), and so realize a dynamic faith in which we ascend "*from glory to glory.*" (2 Cor. 3:18). A lively Question and Answer session followed Fr. Chad's lecture, and the day was concluded with Vespers.

On Sunday December 17th, Fr. Chad celebrated Divine Liturgy with Fr. Milorad and Deacon Edward Kolinda (Ss. Peter and Paul OCA parish). Following Divine Liturgy, on behalf of His Beatitude Metropolitan Herman (Primate of the OCA), Fr. Chad presented a Diploma of Recognition to Mr. Mitchell Zurich Sr. in honor of his fifteen years of service as a trustee of St. Vladimir's Seminary. On behalf of Metropolitan Herman, Fr. Chad thanked Mitch, and his wife Violet, for his invaluable and selfless service to the Seminary. The recognition was celebrated by all present with the singing of *Mnogaja Ljeta.*

CONTINUED FROM THE DECEMBER ISSUE OF THE PATH

St. John Chrysostom

ON THE IMPORTANCE OF FAMILY AND THE ENVIRONMENT OF THE HOME

What Can Be Done?

Having expressed this concern for our children and emphasized the crucial role of the parents in the transmission of the faith and the molding of our children into children of God, what can practically and reasonably be done to make a difference? I would suggest that a significant part of the answer to this question, the solution to many of our concerns, is simply the rediscovery of those basic disciplines that have epitomized the Orthodox Christian home throughout the ages, disciplines that have been neglected and disregarded for far too long.

A Pattern

The basic necessity for fruitful education is a pattern. St. John conveys the importance of this when he says, "A pattern of life is what is needed, not empty speeches; character, not cleverness; deeds, not words. These things will secure the Kingdom and bestow God's blessings." All of our homes have a pattern, a personal and unique atmosphere in which we teach and learn. Obviously, some of those patterns are good and some are not. Consider a father who daily complains about his job, uses profanity, is verbally abusive to his family, criticizes others, rarely if ever goes to church, has little or no regard for the sacred -this is the pattern that will likely be repeated in the lives of his children. On the other hand, consider a father who is grateful for his job and the ability to provide for his family, who speaks with decency and love, who sees the good in others, who attends church faithfully with his family, who respects that which is holy and gives priority to God -this also is a pattern that will likely be repeated. This is the kind of pattern that Saint Paul recognized in the heritage of young Timothy as he called to mind the genuine faith that "dwelt first in your grandmother Lois and your mother Eunice.. and I am persuaded is in you also" (2 Timothy 1:5).

The Church and the Home

What specifically should this pattern be based on and what should it entail? St. John makes an insightful parallel between and Church and the home as the basis for this pattern. He says, "If we regulate our households [properly] ... we will also be fit to oversee the Church, for indeed the household is a little Church. As such, the parents are in effect the priests, the pastors, the shepherds of the flock entrusted to their care. The primary responsibility of a priest is to serve at the holy altar, offering the sacrifice of praise, thanksgiving and worship and leading the faithful in prayer. As a "little Church," the center of the home should be the "altar," an icon corner where the family gathers for prayer. This area does not have to be elaborate, but it should be special and sacred. It should face east and be located in a prominent area of the home. There should be an icon of Christ and the Theotokos. Icons of the patron Saints of the family members and other Saints can be included. There should be a Bible, vigil light or candle, a prayer book and holy water. The icon corner can also include blessed oil, incense, pussy willows from Palm Sunday and other sacred items. All of these things help to set aside this area as a sacred place within the home where the family gathers as the domestic Church "to offer prayer and thanksgiving to God.

All of this implies that prayer will be a daily family discipline, that the family will share a common rule of prayer. This does not have to be lengthy or involved; it can be as simple as a short prayer

ST. JOHN CHRYSOSTOM FELL ASLEEP IN THE LORD IN 407. THIS YEAR MARKED THE 1600 ANNIVERSARY OF HIS BLESSED REPOSE.

before meals and the Trisagion Prayers with personal petitions before bed. But whatever the family prayer rule consists of, it is imperative that it be kept persistently and consistently -that is why it is called a rule and a discipline. And this is not only a discipline for when the children are young, but for as long as they live under your roof. Consider what a powerful influence it is for children to hear their parents call their name before God, to bring their friends and family, heartaches, burdens, joys, hopes and concerns before the Throne of Grace. Prayer will become a discipline etched in their hearts and one from which they will never be able to escape.

It goes without saying that Scripture reading should be a key element in the spiritual life of any Orthodox Christian family. How important it is for children to see their parents reading not just the sports page or gossip column in the local newspaper, but the word of God. Read the Bible stories to children at bedtime, the parables, the miracles of Jesus, the lives of the great prophets and Saints of the Old Testament. This would clearly benefit them more than The Three Little Pigs or Mother Goose. All of this, again, reinforces

the pattern. St. John Chrysostom says, "Let us give them a pattern to imitate; from their earliest years let us teach them to study the Bible." St. John anticipates the response of his listeners when he says, "He repeats this over and over again," you say, "we are sick of listening to it." I join him in declaring, "Never will I stop doing my duty!" Elsewhere St. John advises:

"Do not say, 'Bible-reading is for monks; am I turning my child into a monk?' No! It is not necessary for him to be a monk. Make him into a Christian! Why are you afraid of something so good? It is necessary for everyone to know Scriptural teachings, and this is especially true for children. Not knowing divine truths, they do know something of the pagan stories, learning from them about wondrous lives, about heroes in their sight, who served the passions and were afraid of death."

Sing the hymns of the Church with your children. The hearts and minds of young people today are filled with the melodies and lyrics of decadence and decay, with songs that advocate drugs, illicit sex, violence and godlessness. Would it be unreasonable to expect the home to be a sanctuary from these things, offering an alternative with music that promotes goodness, purity, sanctity, grace, mercy, forgiveness, righteousness and truth? Children know the words to "Rudolph the Red Nose Reindeer," but cannot sing "Divnaja Novina." This is a sin and a tragedy. Observe the Feasts and Fasts of the Church as a family. Would it somehow be out of place to discuss the Feast of the Transfiguration of our Lord or the Beheading of St. John the Baptist around the dinner table? Attend the Feast Day Liturgy as a family. If you cannot attend the Liturgy, what about Vespers the evening before? If this is not possible, at least read the account of the Feast being celebrated. But don't let them just pass by without acknowledging them as important events in the history of salvation.

Teach your children to observe the Lenten season. How? By observing it with them as a family. Attend the Lenten services; turn off the radio and listen to the penitential hymns of the season; no dancing; keep the fasting regulations. Lent can be and should be so much more than giving up chocolate. Teach them to fast properly by doing it as a family. Attend the Divine Liturgy faithfully on Sunday, never allowing anything to come before this priority. If there are sporting events or other activities that pose a conflict, the children should know and understand that the Liturgy comes first, always and without exception. Talk with your children about what we believe as Orthodox Christians about God, the Saints, moral issues, life and death. Bring the faith to bear on the issues that concern them and the trials and temptations they are facing. Talk to them about purity and chastity and the sanctity of marriage. Help their conscience be informed by truth rather than the impiety that is rampant all around them. This is the responsibility of the parents.

All of these simple disciplines (and others) combine to form a learning environment within the family, a pattern for family life that is based on what the home should truly be - an icon of the Church. In the end it comes down to consistently living what we profess. If there is an inconsistency between profession and life, children think this way: "This is what my mom and dad believe, but this is how they live. So if this is what they believe and this is how they live, there is a contradiction. So why should I worry about what they believe when it doesn't work anyway." The best way to teach our children and hand down our faith to the next generation is to simply live the faith, genuinely and consistently. The salvation of our children ultimately depends on it.

Conclusion

I wish to conclude with a powerful story that I read some years ago. It is not original with me though it does give expression to my thoughts and certainly the thoughts and spirit of our Holy Father, Saint John Chrysostom.

Some years ago, in Texas, an oil well was being dug. It was 180 feet deep and 12 inches wide. During the digging, a small child fell in to the well. From the depths of the well the child's cries could be heard, "Daddy, get me out!" Ropes were tied to the father's body and an effort was made to lower him into the narrow well, but to no avail. Other efforts were made to save the child, but all ended in failure. Fainter and fainter that child's plea was heard, "Daddy, get me out!" The cry finally ceased. Later, grab-hooks brought to the surface the lifeless form of the little child. The men who had been unable to rescue the child sat down and wept. Some neglect must have taken place among those who were digging the oil well or the hole would have been covered. Perhaps the parents were wrong in letting the little child play around this dangerous open hole.

As sad as this story is, there is a sadder one. What about all the children being lost in the pit of sin every day because someone was careless. When parents bring children into the world and then fail to teach them to know Jesus Christ, they are digging a pit into which those children will fall, and be lost. Children are so ready to respond to the love of God and so anxious to learn and obey God's will. No wonder the Bible says, "And ye fathers, provoke not your children to wrath: but bring them up in the nurture and admonition of the Lord" (Ephesians 6:4).

Sadly, many parents never give their children a chance to get to know God's will for their lives during their formative years when they can be so easily taught and influenced. As these children grow older, it becomes much more difficult to mold and influence their lives.

Many parents, by their very example, are teaching their children that serving God is not really important, and that regular attendance at all the services of the Church is not important. This is a sad thought, but it is true; and many children will grow up to be lost eternally because of it.

God gives parents the responsibility of training and providing for all the needs of their children, including their spiritual needs. The Bible assures us that if we train up our children in the way they should go, when they are old, they will not depart from it (Proverbs 22:6).

Just a little care at the right time would have saved that little child who fell in the well in Texas; but all the efforts were in vain later on. Parents who do not early prepare their children for heaven may be responsible for their being lost eternally. They are liable to hear the cries of their children echoing throughout all eternity, "Daddy, get me out!" May the words of the Old Testament Prophet Joshua be a true expression of commitment among us in the Church today: "As for me and my family, we will serve the Lord." (Joshua 24:15).

The Nativity of Jesus Christ

continued from p. 2

magi; and thus at the manger of the Savior we see two kinds of people: pastors and magi, i.e., the simplest people and the most cultivated.

By this it is suggested to us that the Lord receives all and everyone: He is pleased by unlettered simplicity, when it is united to faithful fulfillment of one's calling, to purity of conscience and life; and He does not reject human wisdom, when it knows how to submit itself to illumination from above and make use of its learning for the glory of God and the benefit of one's fellow men. This instructs each to be satisfied with his lot in life, and at the same time it shows that there is no calling or condition that prevents one from drawing near to God; that honest and industrious labor, conscientious fulfillment of obligations, inspired by faith and hope in God, are always pleasing to God and draw His blessing; that in the eyes of God it is not outward pre-eminence in the world that is precious, but simplicity of heart and conscience, meekness and humility of spirit, submissiveness and obedience to God's law, patience and good-heartedness, hope and devotion to the will of God, kindness and benevolence toward one's neighbor, a walking before God irreproachably in all His commandments and statutes; that these precious qualities do not belong exclusively to any particular class of men; that in every calling and condition a man can be pleasing to God, if he will please Him in word and deed, in wish and thought. In general, the manifestation of God in the flesh, so graphically depicted in the Church services of the feast, with all the accompanying circumstances, is an inexhaustible source for our edification.

The feast of the Nativity of Christ is celebrated for three days and is, with the exception of the Feast of Feasts, the radiant Resurrection of Christ, the greatest and most splendid of all the feasts of the Church of Christ. It is a "Pasha of three days" which St. John Chrysostom rightly calls "the mother of all the feasts."

On the same day is celebrated the memory of the three magi from the East, who learned of the Birth of the Savior by a miraculous star and brought gifts and worshipped Him, and later (according to some accounts) received baptism from the Apostle Thomas in Parthia and themselves preached Christ. They, as Archbishop Innocent of Kherson has written, "represent the whole of mankind; and their gifts - gold, frankincense, and myrrh - symbolically represent all that we can offer to our Savior. Gold represents material gifts and is offered by those who sacrifice something from their labor or acquisitions for the glory of God...Frankincense is offered by those who use, for the glory of God and the benefit of their neighbor, their talents, knowledge, and skill, which are something that cannot be bought with gold. These are God's gift to man, but they can and should be also man's gift to God...Myrrh, like frankincense, gives a fragrance, but its distinguishing characteristic lies in its extreme bitterness; therefore it represents our misfortunes, sorrows, tears, and suffering. They offer myrrh as a gift to the Lord who bears misfortunes in life and suffer innocently, without falling into despondency or complaining... This is the most precious of all the gifts that we can offer the Lord..."

Commemoration is made also on this day of the simple shepherds who were the first of the Chosen People to hear of the Birth of the awaited Messiah. The second day of the feast is dedicated to the glorification of Her through Whom the feast was made possible: the Most Holy Mother of God.

(Endnotes)

¹ From the Manual for Orthodox Priests (Nastolnaya Kniga), Kharkov, 1900. Translated from the Russian by Fr. Seraphim Rose.

² From the Orthodox Word, nos. 16 - 17 (1967). Reprinted with permission of the St. Herman of Alaska Brotherhood.

THE SERBIAN ORTHODOX CHURCH TO HER SPIRITUAL CHILDREN AT CHRISTMAS, 2007

✠ PAVLE

continued from p. 1

rejected and man's peace is trying to replace it — a peace of passion-controlled men which, instead of bringing peace, inflames restlessness. To make the paradox complete, even the creators of wars in the world and on our own soil, shamelessly try to deceive the world with their so called "peace initiatives." Actually, these are pseudo-peaceful intentions that serve to deceive the world. What is important to them is a peace with interest, a peace from which these "peacemakers" will gain political interests and material profit.

Today we especially greet our brothers and sisters in Kosovo and Metohija and we pray to the Divine Child Christ that He protects and strengthens them in carrying of the cross that has been laid upon their weak shoulders by the mighty of this world. As in previous years, we this year also share in sadness and concern because of the events in Kosovo and Metohija — our holy land — the heart and souls of the Serbian people and our spiritual Bethlehem and the cradle of our culture. Behold, the mighty ones of this world are today casting lots for our holy land of St. Lazarus and shamefully offend our feelings and our dignity. In the name of their interests in the Balkans and Europe, and trampling upon all the norms of international law upon which today's world rests, they want to take away from the Serbian people their cradle, their soul and heart, which will forever remain in Kosovo and Metohija. May all those who continue to break all norms of God's and human justice, and above all the rights of the Serbian people for their Homeland's cradle, pause and rethink about this fact.

In this festive spirit and joy let us not forget our brothers and sisters exiled from Bosnia and Herzegovina, Croatia, and Kosovo and Metohija. We appeal to all government officials in Serbia and Montenegro to provide a normal and decent life, doing everything that is possible for their safe return and the return of their personal property. We especially appeal to all of you dear brothers and sisters, that you share this Holy Day with all those exiled. Let us remember today all of those who have remained on their homesteads and those who have returned to their burned homesteads. We know and see that they suffer daily discrimination and humiliation, just because they are Serbian and because they found the strength and courage to return and remain on their homesteads.

We appeal to government officials in Croatia and Bosnia and Herzegovina that they show good will in solving the pressing problems of their exiled citizens of both Serbian and other nationalities. We call upon everybody to respect the basic human rights, national and religious rights of our and other peoples, all the rights guaranteed by all international conventions. That they equally — no more nor

less — respect our Serbian Orthodox people, who throughout the long history of their existence and through their contributions in the aforementioned countries have left an indelible seal on the culture and history of these countries, with whom they share a centuries-old history. We have always and everywhere in love and cooperation with others created a culture of peace and love. In the spirit of that Divine peace and love, tolerance and esteem, let us renew torn down bridges among the people of good will. Let us reject disturbers of the peace, regardless of who they are. Let us have peace, love and good will with all.

We greet our young people — our children and youth. We unceasingly offers our prayers to the Lord, dear children and youth, for your protection from all the contagious temptations of our time: drugs, alcohol, and other vices. Knowing that the world remains for the young, we wish that you, in maturing and becoming our inheritors, will arm yourselves with virtues and good, so that you may defend yourselves from all temptations that the world offers and imposes upon you. In the hardest moments of your life remember the temptations suffered by our Lord Jesus Christ. Call upon Him for help and He surely will help you. A deliberate program of imposing pseudo-culture and succumbing to it poses a particular danger. Life's roads have their crossroads. It is up to you to choose the direction which leads to life eternal, at which end you will not have sorrow, but joy with all of our holy ancestors.

We are also mindful of our dear children in the Diaspora — in America, Australia, Europe, Africa and Asia, who live far away from their ancient homesteads, holy places and cemeteries. Even though you under historical circumstances and misfortunate have been forced to live in the Diaspora worldwide, don't forget that in celebrating Christmas you will find your homeland, your childhood joy, and mother's freshly baked bread. Remember your old churches and holy monasteries and teach your descendants to do the same. Safeguard the unity of our church as you would the pupil of your own eye. Gather around your bishops as children around their parents: gather and agree in good, virtues and glorifying God. Today Christ the Divine Child gathers us in our holy churches to exchange the greeting "God's Peace" with one another, to unify, to become Christ-like and to increase, God willing!

May the light of Bethlehem's cave shine upon all the people and all the nations of the world, granting the Peace from Above to all and to everybody.

Greeting you all, dear spiritual children, we once again call upon you all and all people of good will to celebrate the Feast Day of the Nativity of our Lord Jesus Christ in peace, joy, and a spiritual disposition.

PEACE FROM GOD—CHRIST IS BORN!

And may you have a blessed New Year!

Given at the Serbian Patriarchate in Belgrade, at Christmas, 2007.

Your intercessors before the divine Christ-Child:

Archbishop of Pec,
Metropolitan of Belgrade-Karlovci and
Serbian Patriarch PAVLE

Metropolitan of Zagreb and Ljubljana JOVAN
Metropolitan of Montenegro and the Coastlands AMPHILOHIJE
Metropolitan of Midwestern America CHRISTOPHER
Metropolitan of Dabro-Bosna NIKOLAJ

Bishop of Sabac-Valjevo LAVRENTIJE
Bishop of Nis IRINEJ
Bishop of Zvornik-Tuzla VASILIJE
Bishop of Srem VASILIJE
Bishop of Banja Luka JEFREM
Bishop of Budim LUKIJAN
Bishop of Canada GEORGIJE
Bishop of Banat NIKANOR
Bishop for America and Canada LONGIN (N.G.M.)
Bishop of Eastern America MITROPHAN
Bishop of Zica CHRYSOSTOM
Bishop of Backa IRINEJ
Bishop of Great Britain and Scandinavia DOSITEJ
Bishop of Ras and Prizren ARTEMIJE
Retired Bishop of Zahumlje and Hercegovina ATANASIJE
Bishop of Bihac and Petrovac CHRYSOSTOM
Bishop of Osijek and Baranja LUKIJAN
Bishop of Central Europe CONSTANTINE
Bishop of Western Europe LUKA
Bishop of Timok JUSTIN
Bishop of Vranje PAHOMIJE
Bishop of Sumadija JOVAN
Bishop of Slavonia SAVA
Bishop of Branicevo IGNATIJE
Bishop of Milesevo FILARET
Bishop of Dalmatia FOTIJE
Bishop of Budimlje and Niksic JOANIKIJE
Bishop of Zahumlje and Hercegovina GRIGORIJE
Bishop of Valjevo MILUTIN
Bishop of Western America MAXIM
Bishop of Gornji Karlovci GERASIM
Bishop of Australia and New Zealand IRINEJ
Vicar Bishop of Hvosno ATANASIJE
Vicar Bishop of Jegar PORFIRIJE
Vicar Bishop of Lipljan TEODOSIJE
Vicar Bishop of Dioclea JOVAN
Vicar Bishop of Moravica ANTONIJE

THE ARCHDIOCESE OF OCHRID
Archbishop of Ochrid and Metropolitan of Skopje JOVAN
Bishop of Polos and Kumanovo JOAKIM
Bishop of Bregal and locum tenens of the Diocese of Bitolj MARKO
Vicar Bishop of Stobija David

[Path of Orthodoxy translation]

MANASIJA

MONASTERY MANASIJA (RESAVA)

In the this issue of The Path of Orthodoxy, the Standing Committee for Serbian Culture and Heritage, continues to bring you stories about the most historic monasteries in the Serbian lands. We continue with Manasija (Resava) near Despotovac because it is marking its 600th Anniversary.

The monastery near Despotovac, close by the Resava stream that gave it its original name, was erected between 1407 and 1418 by despot Stefan Lazarevic.

A son of Lazar who fell at Kosovo Polje in 1389, Stefan inherited his father's territory. A reduced state, the despotate of Serbia, survived until it succumbed to the Turks in 1459. In this last phase, under the patronage of despot Stefan Lazarevic (1389-1427), important monastic centers of writing and book illumination were active in the regions of Morava and Branicevo in north-eastern Serbia. Stefan, himself a writer, was a patron of literature and the arts and invited Grigorij Camblak and Konstantin Kostenecki the Philosopher to his court. Stefan is the author of an exceptional lyric poem, A Homage to Love (1409).

Manasija monastery is surrounded by thick walls with 11 towers. Immediately after its construction, the monastery became an important cultural center of the despotate. Until 1690 it was a cultural and education center of learned monks, known as the Resava School. The monastery was intermittently attacked and heavily

damaged by the Turks and Austrians.

The five-domed Holy Trinity Church is an example of Moravian style, but its facade is of stone, in the fashion of the Rascian tradition. The parvis still contains the original floor paved with marble of different colors. In the frescoes of this last Serb medieval church gold and blue are the dominant colors. The murals are decorative, poetic and gracious. The famous frescoes depicting the Holy Warriors give the best description of Serb knights of the Middle Ages. The founder's portrait of despot Stefan Lazarevic, solemn and composed, is also special.

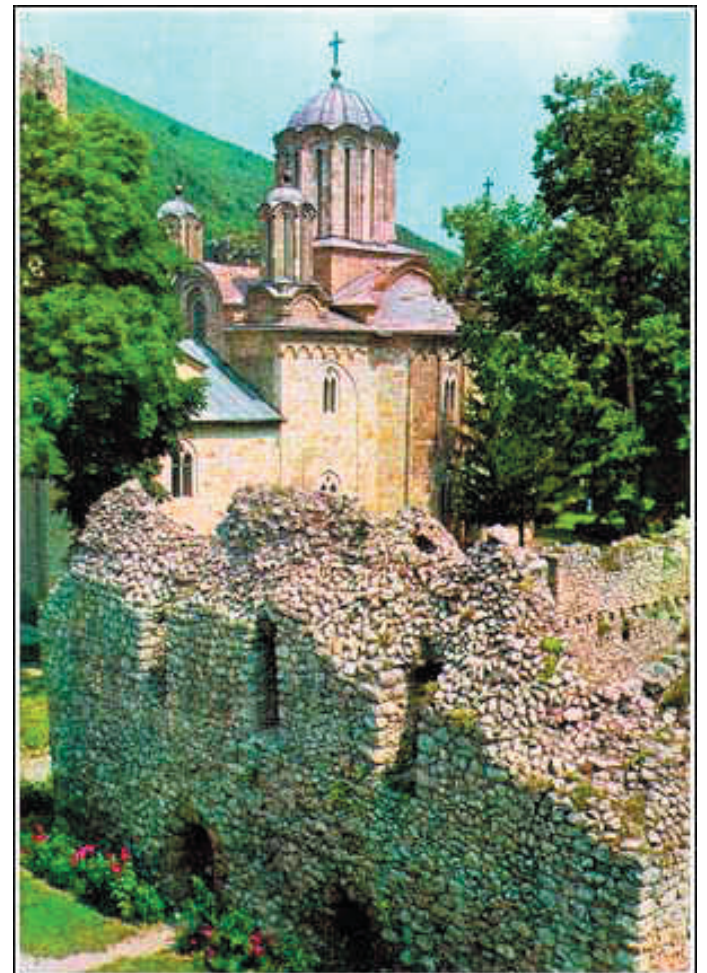
Sources:

Janicijevic, Jovan, *Serbia: Between the East and the West*. Belgrade: Idea, 2001. pp. 110-113.

Parry, Ken, Melling, David J., Brady, Dimitri, Griffith, Sidney H., and Healey, John F., eds., *The Blackwell Dictionary of Eastern Christianity*. Oxford, UK: Blackwell Publishers, 1999. pp. 442-446.

Kazhdan, P. Alexander, ed., *The Oxford Dictionary of Byzantium. Volume 3*. New York: Oxford University Press, 1991. pp. 1947-1948.

Rev. Fr. Mile Subotic

OUR VIEW OUR VIEW OUR VIEW

THE YOUTH PAGES OF THE PATH OF ORTHODOXY, JANUARY 2008

Biblical Families

Adapted by Fr. Thomas Kazich

Families are very important in God's plan for our salvation. Jesus Christ, God's Son, was born into a family when God came to us as a man. In St. Luke's Gospel, Jesus is known as "the son of Joseph" (Luke 3:23), though God, not Joseph, was His real father. In St. Matthew's Gospel, again we read that Joseph is named as "the husband of Mary, of whom Jesus was born, who is called Christ." (Matthew 1:16) We know that Joseph was an elderly relative of Mary and chosen to care and protect her and be a foster father to Jesus.

Life always begins in a family. God created people to live in families. Even Adam and Eve, after their disobedience and punishment, were blessed to live together and have several children. When many generations later, people became very sinful, God destroyed the earth and the sinful people by a flood, but He chose one good family, the family of Noah, to be saved. Noah obeyed God so that humanity could still live on the earth.

In the marriage service, several couples are mentioned. They are held up because they remained faithful to God's will:

Abraham and Sarah. God promised Abraham that he would become the father of God's people (Genesis 12:1-2). Though Abraham and his wife Sarah were very old, God promised that they would have a son. Abraham trusted God and a son was

born to Sarah, whom they name Isaac. God promised that a great people would be born from this son and his children, and grandchildren, and great-grandchildren. In them, "shall all the nations be blessed." (Genesis 12:3)

Isaac and Rebecca and Jacob and Rachel are two other couples mentioned in the Bible. Then there are Zachariah and Elizabeth, the parents of St. John the Baptist and Joachim and Anna, the parents of Mary, the Mother of God.

Joachim and Anna were a very pious but elderly couple who prayed to God for a child. Many people at that time thought a couple, who were barren, were being punished by God. But Joachim and Anna never lost their trust in God. Soon their prayer was answered. They had a girl, whom they name Mary. They brought her to the Jerusalem Temple where they dedicated her to God's service. She would be the one to accept for all people to be the Birthgiver of God.

Conclusion

There were many other families whom the Lord used to prepare His people for the coming of His Son. In some frescoes in church is pictured a "tree of Jesse". Jesse was one of

Jesus' ancestors and the tree shows others. If you look in the beginning of the Gospels of Matthew and Luke, you can see the list of families that led to the family of Jesus Christ (Matthew 1:1-17 and Luke 3:23-38). Each of them played a part and remained faithful to God.

RESOURCES

Our Life In Christ (www.ourlifeinchrist.com) brings you the orthodox Christian faith as recorded in Scripture, taught and practiced by the early Fathers of the Church, and preserved within the spiritual life of the Orthodox Christian Churches around the world. Program hosts Steven Robinson and Bill Gould record an hour of insightful discussion about Orthodox Christian faith and practice each week. Current and archived programs are available via the site as well as Ancient Faith Radio (www.ancientfaithradio.com).

Orthotracts.org is a place to find simple Tools and Support for those who want to grow in the Orthodox Christian faith. You will find music, video, radio programming, printable tracts, and lots of links. "Orthodox Christianity is not mere knowledge. Our faith is experiential. It is a lifestyle. To be sure, within the Orthodox lifestyle, there is a rich wealth of information about the Historic Orthodox faith. Faith to the Orthodox is both believing and doing"

Serbian Radio Chicago (www.serbianradio-chicago.com) hosts a one hour internet broadcast Monday through Friday from 3pm to 4pm central time.

Catechism

What does the Fifth Commandment order?

V. Honor your father and your mother; that it may be well with you and your days may be long upon the land.

The Fifth Commandment orders us to do our duties towards our parents and towards our superiors and seniors. Our duties towards our parents are: to love them, to help them and to obey them in all that is not sin. We must love our parents, because it is through them that God gave us life and because they were our first benefactors. We must also respect and obey our parents, because they have in us the place of God.

How do we help our parents?

We help our parents by helping them in their physical needs, by listening to their advice, and by praying for them while they live and when they die.

The fifth Commandment also implies other duties such as duty to our home, superiors, and country. What is our duty to our home? Our duty to our home is to fill it with devotion to God and with love, so that it will be a blessing to every member of the household and to the community.

What do we mean when we say, "that the days may be long upon the land"?

As a general rule this is a blessing that we wish to our children that God will reward the children who honor their parents, even in this life.

continued on the next page

Our youth ask...

What should I do when my parents argue?

You know that your parents love and care for you. You rely on their support. So, how is it that at times it is hard for them to get along?

In the Gospel of St. Matthew we read: "For this reason a man shall leave his father and mother and be joined to his wife, and the two shall become one flesh." (Matthew 19:5) You mom and dad with the blessing of the Lord have entered the marriage. They have made a commitment to aid each other on the road to salvation. This, of course, does not mean that they will agree 100% on everything. They might have a difference of opinion on certain matters. For example, they are concerned about family finances, but each has a different approach to budgeting; both are concerned for your success in school, but each has a different idea of how best to motivate you.

The point here is that even a husband and wife who are truly united in a community of marriage will disagree at times. They can see things differently. The fact that they occasionally argue does not mean that they are on the verge of a breakup. They will work it out.

So, what should you do? We suggest you do the following:

- **Pray about your concerns.** Don't keep anxious feelings bottled up inside you. Talk to God about your parents, that is pray to God for your parents. In the Bible you will find answers and instructions. For example, in Psalm 55:22 we read: "Cast your burden on the Lord, and he will sustain you; he

will never permit the righteous to be moved." In addition, the great apostle Paul said: "Rejoice in the Lord always; again I will say, Rejoice. Let all men know your forbearance. The Lord is at hand. Have no anxiety about anything, but in everything let your requests be made known to God. And the peace of God, which passes all understanding, will keep your hearts and your minds in Christ Jesus." (Philippians 4:4-7)

- **Talk to your parents.** Children are asked to respect their parents. This is both the will of God and it is needed for good prosperity. So, we suggest that you ask them to give you a chance to tell them how their fighting affects you. Speak with love, respect and mild temper. Simply tell them your concerns and anxieties and how they affect you.
- **Talk to your parish priest.** If the arguments continue we suggest that you talk to your parish priest. This will be confidential and the priest will find a way to meet with your parents and help them to overcome these challenges. The priest/spiritual father will guide your parents to ask for forgiveness of each other as well as to ask for your forgiveness. The sacrament of confession will reconcile a person with God and with each other.

The following Scripture passages are suggested for you to read to help you focus on God and at the same time they will help you overcome anxiety, fear, and temptation. May God be your guidance and help!

PEACE in Time of Anxiety and turmoil

Psalm 4; Isaiah 26:3-4;
Philippians 4:6-7;
John 14

GUIDANCE in Time of Decision

Proverbs 3:5-6;
Psalm 31 (32);
Joshua 1:5-6;
Hebrew 4:16

Prayer of a Student

Christ my Lord, the Giver of light and wisdom, who opened the eyes of the blind man and transformed the fishermen into wise heralds and teachers of the gospel through the coming of the Holy Spirit, shine also in my mind the light of the grace of the Holy Spirit. Grant me discernment, understanding and wisdom in learning. Enable me to complete my assignments and to abound in every good work, for to You I give honor and glory. Amen.

The Three Trees

Once upon a mountain top, three little trees stood and dreamed of what they wanted to become when they grew up. The first little tree looked up at the stars and said: "I want to hold treasure. I want to be covered with gold and filled with precious stones. I'll be the most beautiful treasure chest in the world!" The second little tree looked out at the small stream trickling by on its way to the ocean. "I want to be traveling mighty waters and carrying powerful kings. I'll be the strongest ship in the world! The third little tree looked down into the valley below where busy men and women worked in a busy town. I don't want to leave the mountain top at all. I want to grow so tall that when people stop to look at me they'll raise their eyes to heaven and think of God. I will be the tallest tree in the world.

Years, passed. The rain came, the sun shone and the little trees grew tall. One day three wood cutters climbed the mountain. The first wood cutter looked at the first tree and said, "This tree is beautiful. It is perfect for me." With a swoop of his shining ax, the first tree fell. "Now I shall make a beautiful chest, I shall hold wonderful treasure!" the first tree said.

The second wood cutter looked at the second tree and said, "This tree is strong. It's perfect for me." With a

swoop of his shining ax, the second tree fell. "Now I shall sail mighty waters!" thought the second tree. "I shall be a strong ship for mighty kings!"

The third tree felt her heart sink when the last wood cutter looked her way. She stood straight and tall and pointed bravely to heaven. But the wood cutter never even looked up. "Any kind of tree will do for me." He muttered. With a swoop of his shining ax, the third tree fell.

The first tree rejoiced when the wood cutter brought her to a carpenter's shop. But the carpenter fashioned the tree into a feed box for animals. The once beautiful tree was not covered with gold, or treasure. She was coated with saw dust and filled with hay for hungry farm animals. The second tree smiled when the wood cutter took her to a shipyard, but no mighty sailing ship was made that day. Instead the once strong tree was hammered and awed into a simple fishing boat. She was too small and too weak to sail to an ocean, or even a river, instead she was taken to a little lake. The third tree was confused when the wood cutter cut her into strong beams and left her in a lumberyard. "What happened?" The once tall tree wondered. "All I ever wanted was to stay on the mountain top and point to God..."

Many days and nights passed. The three trees nearly forgot their dreams. But one night, golden starlight poured over the first tree as a young woman placed her newborn baby in the feed box. "I wish I could make a cradle for him." Her husband whispered. The mother squeezed his hand and smiled as the starlight shone on the smooth and sturdy wood. "This manger is beautiful." She said. And suddenly the first tree knew he was holding the greatest treasure in the world.

One evening a tired traveler and his friends crowded into the old fishing boat. The traveler fell asleep as the second tree quietly sailed out into the lake. Soon a thundering and thrashing storm arose. The little tree shuddered. She new she did not have the strength to carry so many passengers safely through the wind and the rain. The tired man awoke. He stood up, stretched out his hand, and said, "Peace." The storm stopped as quickly as it had begun. And suddenly the second tree knew he was carrying the king of heaven and earth.

One Friday morning, the third tree was startled when her beams were yanked from the forgotten wood pile. She flinched as she was carried through an angry jeering crowd. She shuddered when soldiers nailed a man's hand to her. She felt ugly and harsh and cruel. But on Sunday morning, when the sun rose and the earth trembled with joy beneath her, the third tree knew that God's love had changed everything. It had made the third tree strong. And every time people thought of the third tree, they would think of God. That was better than being the tallest tree in the world.

The next time you feel down because you did not get what you wanted, sit tight, and be happy because God is thinking of something better to give you.

An American folk-tale adapted from the out-of-print book, The Tale of Three Trees retold by Angela Elwell Hunt, Lion Publishing, 1989

Saint Basil the Great

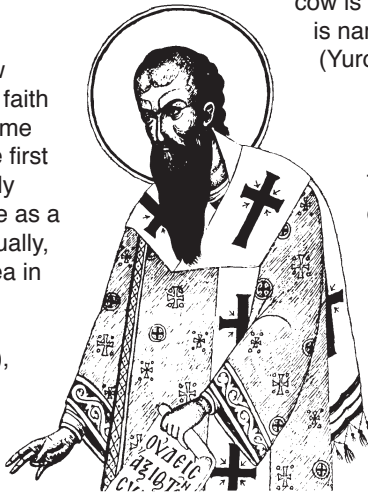
Also known as Saint Basil of Caesarea

Commemorated on 1/14 January

Saint Basil, along with Saint Gregory the Theologian and Saint John Chrysostom, are known as The Three Great Hierarchs of the Orthodox Church.

But, **DID YOU KNOW:**

- As a young man, Saint Basil was highly educated. He practiced law and taught rhetoric. However, his faith was so great that he decided to become a monk and was co-founder of the first monastery in Asia Minor. After only five years as a monk, he left to live as a hermit for a period of time. Eventually, he became the Bishop of Caesarea in Cappadocia.
- Saints Basil's family was not only large, (he was one of ten children), they were very religious. His maternal grandfather was a Christian Martyr. His brother, Gregory, became the Bishop of Nyssa. In fact, Saint Basil is only one of the seven members of his family to be included in the list of Christian Saints.
- Saint Basil is well known for his valued writings. He formulated a rule for the monastic life. He is

also credited with developing the Liturgy which bears his name, celebrated ten times a year. Ironically, there is the common misconception that the famous *Saint Basil Cathedral of Moscow* is named after him. It is not. Instead, it is named for Saint Basil the Fool for Christ (Yurodivy).

The Troparion to Saint Basil the Great, sung in tone 1:

Thy fame has gone forth into all the earth, which has received thy word. Thereby thou hast taught the Faith; thou hast revealed the nature of created things; thou hast made a royal priesthood of the ordered life of men. Righteous Father Basil, intercede with Christ our God that our souls may be saved.

The Kontakion to Saint Basil the Great, sung in tone 4:

Thou wast an unshaken foundation of the Church and didst give to all mortals an inviolate lordship which thou didst seal with thy doctrine, O righteous Basil, revealer of the mysteries of heaven.

Catechism

continued from the previous page

Should grown children continue to honor their parents according to the biblical commandments?

The Bible teaches, "Honor your father and your mother, that your days may be long upon the land which the Lord your God is giving you" (Exodus 20:12). Since the relationship of parent to child endures until death, so does the honor due parents from children.

Jesus condemned the Pharisees for breaking this commandment. They did so, by saying to their parents, "Whatever profit you might have received from me is Corban," which means dedicated to God (Mark 7:11). They did not give the money to God, they merely dedicated it to the temple for a future time and thereby avoided their obligation to their parents. People today need to understand that grown children owe their parents the duty of material financial support as a part of honor and respect. Apostle Paul has said that if a believer will not take care of his own, "He has denied the faith and is worse than an unbeliever" (1 Tim. 5:8).

(From A Catechetical Handbook of the Eastern Orthodox Church by D. H. Stamatis)

VOLUNTEERS NEEDED

The editors of "Our View" are looking for volunteers to assist in contributing and editing articles and other materials for publication. Are you interested in assisting in our efforts? Please send an email with your name, address, telephone number, and email address to youth-ministry@earthlink.net. A member of the staff will contact you with more information. Help us continue to offer this very important service to the youth of the Serbian Orthodox Church!

OUR VIEW OUR VIEW OUR VIEW

Српска Секција

Стаза Православља

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА СВОЈОЈ ДУХОВНОЈ ДЕЦИ О БОЖИЋУ 2007. ГОДИНЕ

† ПАВЛЕ

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ ПРАВОСЛАВНИ АРХИЕПИСКОП ПЕЊКИ, МИТРОПОЛИТ БЕОГРАДСКО-КАРЛОВАЧКИ И ПАТРИЈАРХ СРПСКИ, СА СВИМА АРХИЈЕРЕЈИМА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ, СВЕШТЕНСТВУ, МОНАШТВУ И СВИМА СИНОВИМА И КЋЕРИМА НАШЕ СВЕТЕ ЦРКВЕ: БЛАГОДАТ, МИЛОСТ И МИР ОД БОГА ОЦА, И ГОСПОДА НАШЕГ ИСУСА ХРИСТА, И ДУХА СВЕТОГА, УЗ РАДОСНИ БОЖИЋНИ ПОЗДРАВ:

МИР БОЖЈИ - ХРИСТОС СЕ РОДИ!

“...Данас Витлејем прима сапрестолног Оцу, данас анђели богољепно славе Младенца кличући: слава Богу на висинама, на земљи мир, а међу људима добра воља.”

У свом свакодневном мољењу Црква се, драга децо духовна, пре свега моли за ВИШЊИ МИР. Не молимо се за неки неодређени мир из неког неодређеног света, већ онај МИР који собом донесе и нама предаде сам Господ Исус Христос. „Мир вам остављам, мир свој дајем вам; не дајем вам га као што свијет даје“ (Јн 14, 27). Ево, и на почетку овогодишњег празновања најрадоснијег празника рођења Сина Божијег, Господа нашег, Исуса Христа, почињемо молитвама за ВИШЊИ МИР. Упућујемо Вам поруку небеског МИРА који нека се усели у срца ваша, у душе ваше, у животе ваше, као што оне благословене ноћи рођења Емануилова уђе у срца и душе витлејемских пастира. Имати МИР БОЖЈИ значи имати мир са Богом, са братом са човеком, са свеукупном творевином Божијом. То је привилегија светих хришћана. Чак и онда када валови овог немирног света запрете да све потопе и униште, као што је то у ово наше време, ми благодаћени и испуњени божанским миром остајемо мирни и спокојни, јер знамо да је веран Онај Који све хришћане свих времена храбри речима: НЕ БОЈТЕ СЕ! и додаје „...ја сам са вама у све дане до свршетка вијека“ (Мт 28, 20). У божанском миру између Бога и Пресвете Богородице, оствареног у тајни БЛАГОВЕСТИ, зачео се Јединородни Син Божији као Мир и Љубав Божија и родио се у тишини витлејемске пећине. Пресвета Дјева Марија прима поздрав МИРА - „Радуј се благодатна!“ (Лк 1, 28), који јој упућује анђеоски Господњи, а она прихватајући тај мир Божији одговара: „...Ево слушкиње Господње - нека ми буде по ријечи твојој“ (Лк 1, 38). Управо то је била воља Божија, да она Која је нашла милост пред Богом буде Богородица, јер роди оваплоћенога Бога - Месију и Спаситеља света, Господа нашег, Исуса Христа. Поздравом: ХРИСТОС СЕ РОДИ! - ми верујемо и исповедамо да се у Витлејему јудејском роди ХРИСТОС - Помазаник Божији, који је по Божијој вољи!

Ми не само да верујемо већ из искуства знамо и исповедамо да је ХРИСТОС ЕМАНУИЛ, што значи С НАМА ЈЕ БОГ! Е, да би заиста и истински БОГ БИО СА НАМА отворимо срца своја, очистимо их и претворимо их у обиталиште Божије. Нека срца наша данас постану нови Витлејем, нове јаслице у које ће се сместити несместиви; благодаћени орган у који ће се трајно сместити у Витлејему рођена Љубав Божија. Данас и ових радосних празничних дана будимо домаћини Господу своме. Примимо Га и поздравимо у својим домовима примајући оне најмање као Њега самога, не гледајући ко је ко. У својим храмовима прославимо Га на начин који Њему приличи и припада. Задржимо Га као живот нашег живота, као светлост нашег бића. Оно што је наше и само наше људско нека се данас и заувек покори вољи Божијој да и ми можемо, као Пресвета Богородица рећи: Господе, ево слуге, односно ево слушкиње твоје, нека и на мени и са мном буде воља твоја. Зашто то кажемо? Зато што из године у годину око празника Рођења Господа нашег Исуса Христа све се више и више истиче оно што је наше људско, а све мање оно што је Божије.

Заиста у опасности смо од комерцијално-фолклорног празновања и слављења које потискује суштину празника. Држањем само наших обичаја, наша срца погужена у властите немире и буре овога света и даље ће остати далеко од Господа, далеко од Богомладенца Христа. Наше срце и наш живот створени су за Господа. Срца и душа испуњених миром Божијим моћи ћемо славити Богомладенца Христа песмом: Слава на висинама Богу, на земљи мир, а међу људима добра воља! Рођење Христово је, пре свега и изнад свега, чин Божије љубави која се открила цела и потпуна у оваплоћеном и рођеном Христу Исусу. Свети Јован Богослов ту тајну Божије љубави посведочава речима: „...Бог тако завоље свијет да је Сина својега Јединороднога дао, да сваки који вјерује у њега не погине, него да има живот вјечни“ (Јн 3, 16).

Рођење Христово је историјски догађај, - догађај који се десило у конкретном историјском периоду и дефинисаном географском простору. Родио се у време управљања Римском империјом ћесара Августа и пописа народа по његовој наредби, те управљања Јудејом од стране Ирода Великог. Родио се у Витлејему јудејском. Његово рођење не остаде непримећено како у самој Јудеји, тако исто и у великој Римској империји, првенствено на просторима Средњег истока. Прво Га анђели посведочише пастирима из околине Витлејема који отидоше славећи и хвалећи Бога „... и објавише све

што им је казано за то дијете“ (Лк 2, 17). Њихово сведочење брзо се проширило по свој Јудеји и самом Јерусалиму и „сви који чуше дивили се томе што им казаше пастири“ (Лк 2, 18). Вест о томе дође и до самога Ирода, који самовољно и окротно владаше племенима народа Израјилског. Иако је у први мах потцењивао приче и приповедања потчињеног и покороног му народа, узнемири се срце његово тек онда када у Јерусалим пристиглоше мудраци са Истока и распитиваху се о цару јудејском, питањем: „Гдје је цар јудејски који се роди? Јер видјесмо његову звијезду на Истоку и дођосмо да му се поклонимо“ (Мт 2, 2). То питање узнемири лукавог Ирода, а суштина постављеног питања постаде разделница времена - старог и новог, времена најаве и праслика, и времена испуњења истих. Наднесен над овом тајном Свети апостол Павле узвикује: „...старо прође, гле, све ново постаде“ (2. Кор 5, 17). У рођеном Богочовеку Христу „све ново постаде“, а пре свега ми препорођени Њиме и у Њему - синергијом Бога и човека, дакле Творца и творевине, постадосмо „НОВА ТВАР“. Не митолошки како би можда хтели да то тумаче митомани, већ истински и суштински, потпуно постадосмо нова богочовечна твар

На нашу велику жалост, због помањкања хришћанске љубави и врлине у свету, свакодневно слушамо и гледамо како свуда у свету владају немири, сукобљавања и велике људске трагедије и природне

због дешавања на Косову и Метохији, - око ове наше свете земље - срца и душе Српског народа; око нашег духовног Витлејема, колевке наше културе. Гле, за нашу светозаревску земљу данас моћници овога света бацају коцку и бесрамно вређају наша осећања и наше достојанство. Данас, они у име својих интереса на Балкану и Европи, газећи при том све норме међународног права на којем почива данашњи свет, хоће да отму Српском народу његову колевку, његову душу и срце које ће заувек остати и бити на Косову и Метохији. Нек се пред овом чињеницом добро замисле сви они који на најбезбичнији начин крше све норме Божије и људске правде, а пре свега права Српског народа на колевку његове Отаџбине.

У празничном расположењу и радости не смемо заборавити нашу браћу и сестре прогнане из Босне и Херцеговине, Хрватске, те Косова и Метохије. Апелујемо на све органе власти у Србији и Црној Гори да им омогуће нормалан и пристојан живот, да се заузму за њихова права на повратак и поврат њихове отете имовине. Посебно апелујемо на све вас, драга децо духовна, да овај празник хришћанске радости поделите са вашом браћом и сестрама прогнаницима. Сетимо се данас и свих оних који су остали на својим огњиштима или се вратили на њихова згаришта. Пратимо и видимо да свакодневно трпе дискриминације и понижења, само зато што су

Срби и што су смогли снаге и храбрости да се врате и опстану на својим огњиштима. Апелујемо на државне органе власти Хрватске и Босне и Херцеговине да покажу добру вољу у решавању горућих проблема прогнаних њихових грађана српске и других националности. Позивамо све да поштују основна људска, национална и верска права нашег и других народа загарантована свим међународним конвенцијама. Да једнако као и друге - ни мање ни више - уважавају наш Српски православни народ који кроз дугу историју свог постојања и деловања на просторима поменутих држава има неизбрисив печат у култури и историји поментих држава и народа са којима дели вишевековну историју.

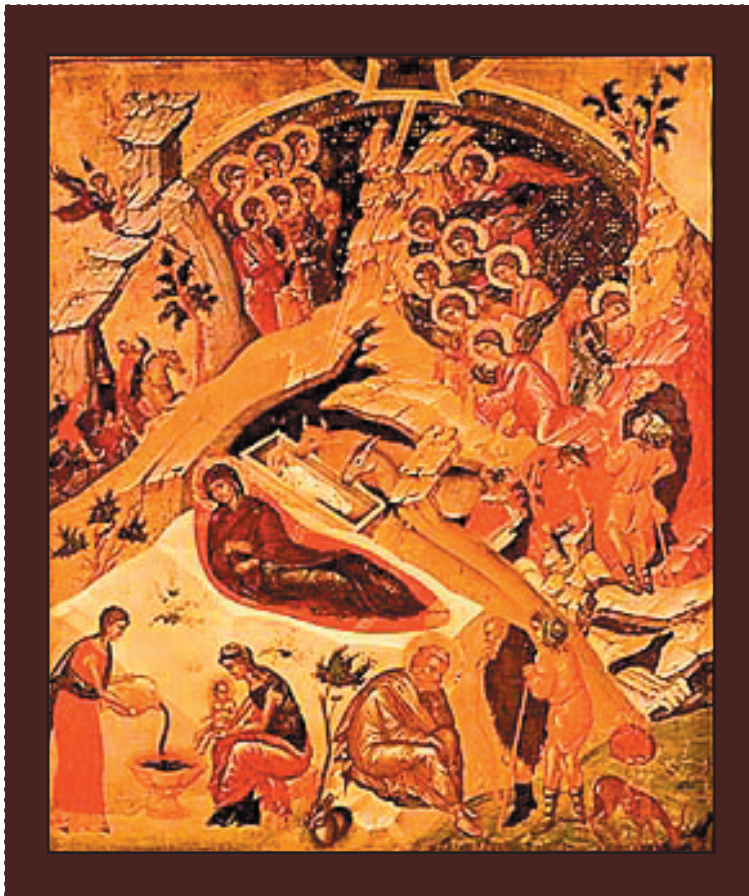
Ми смо увек и свуда у љубави и сарадњи са другим народима стварали културу мира и љубави. У духу тог божанског мира и љубави, толеранције и уважавања обнављајмо порушене мостове међу људима добре воље. Одбацимо реметиоце мира ма који они били. Мир, љубав и добру вољу са свим и сваким имајмо. Поздрављамо наше младе - децу и омладину. Непрестано наше молитве управљамо ка Господу, драга децо и омладино, да вас сачува од кужних искушења нашег доба: дроге, алкохолизма и других порока. Знајући да на младима свет остаје желимо да се, стасавајући у људе и наше наследнике, наоружате врлинама и добром, те да се одбраните од свакојаким искушења која вам свет нуди и намеће. У најтежим тренуцима вашег живота сетите се кушања која је претрпео сам Господ Исус Христос. Призовите Га у помоћ и Он ће вам сигурно помоћи. Посебна опасност вреба вас у смишљеном програму наметања псевдокултуре и подражавања исте. Животни путеви имају своје раскрснице. На вама је да изаберете онај правац који води у живот вечни, на крају којег се нећете кајати већ радовати са свима светим прецима нашим.

Не можемо а да се овог празника не сетимо и наше драге духовне деце у расејању - у Америци, Аустралији, Европи, Африци и Азији, удаљене од својих древних огњишта, светиња и грובה предака. Иако сте силом историјских прилика и неприлика приморани да живите расејани по целом свету не заборавите да ћете у слављењу Божића наћи свој родни завичај, своје дечије радости и топли мајчин хлеб. Сећајте се својих древних цркава и светих манастира и учите своје потомство да их не заборави. Чувајте као зеницу ока свога тешко стечено јединство наше Цркве. Око својих епископа, као деца око родитеља, окупите се и сложите у добру, врлину и слављењу Бога. Данас Богомладенац Христос сабира нас у наше свете храмове да се мирбожимо, сложимо, обожимо и умножимо, ако Бог дѡ! Нека светлост витлејемске пећине обасја све људе и све народе света, Вишњи Мир дарујући свима и свакоме. Поздрављајући вас, драга децо духовна, још једанпут позивамо вѡс и све људе добре воље да празник рођења Господа нашег Исуса Христа прослаavimo у миру, радости и духовном расположењу.

**МИР БОЖЈИ - ХРИСТОС СЕ РОДИ!
БЛАГОСЛОВЕНА НОВА 2008. ГОДИНА!**

Дано у Патријаршији српској, у Београду, о Божићу 2007. године. Ваши молитвеници пред Богомладенцем Христом: Архиепископ пењки, Митрополит београдско-карловачки и Патријарх српски ПАВЛЕ

Са свим отачаственим архиепископима Српске Православне Цркве

† ХРИСТОФОР

Божјом Милошћу

Српски православни Митрополит средњезападноамерички

Свему свештенству, преподобном монаштву и благочестивом народу нашем, благодат и мир од Бога Оца, и Господа нашег Исуса Христа, и Духа Светога, а од смерности наше божићни поздрав:

Мир Божји – Христос се Роди!

Поздрављамо вас, браћо и сестре, поздравом којим се сви ми данас међусобно поздрављамо, а којим се изражава суштина данашњег великог празника, рођење Спаситеља Христа. У овом поздраву садржан је најдубљи смисао празновања Сина Божијег.

Припремљени побожним мислима управљеним Богу, постом, молитвом, исповешћу, светим причешћем, љубављу и добрим делима према ближњима, наша душа је способна да прими светлост и благодат Божју и да осети у себи мир и добру вољу, које је људима донело рођење Христово.

Данашњи дан мира и љубави Христове треба да анс подстакне и охрабри да обећамо Христу да ћемо децу своју приводити Њему, да ћемо их учити истинама наше свете вере, да се нећемо оглушити о Његов свети позив "оставите децу и не забрањујте им долазити к мени: јер је таквих царство небеско..." (Мт. 19,14).

Шаљимо их на веронауку да науче да овај свет није ни случајан ни бесмислен, него је дело вечного Бога. Опоминимо децу своју да не везују сувише душу своју за материјална добра и за чулна уживања, јер им се може догодити да се осећају несрећним у благостању, празни у пуном дому и остављени међу људима без слуха за њихове вапаје и без срца за њихове патње. Позивамо вас, драга деца духовна, да сви заједно постанемо сарадници Божји у ширењу Јеванђеља и љубави Христове, да би мир и добра воља ушла међу нас.

На данашњи дан свеопште духовне радости, позивамо вас да се са својим прилозима сетите и свог манастира Светог Саве у Либертивилу који је дивним фрескописом одевен у ново рухо ликова Господа Исуса Христа, Свете Тројице, Пресвете Богородице, Христових и Богородичних празника, свих пророка и апостола, угодника Божјих и Срба светитеља са новопросијавшим светим Николајем жичким. Дођите све више у свој свети манастир на молитву и благослов.

Мир Божји - Христос се Роди!

Срећна и благословена Нова 2008. година!

Пред Божић, 2007.

Ваш молитвеник пред Богомладенцем Христом

+ХРИСТОФОР

Митрополит средњезападноамерички

Др Недељко Гргуровић, Протојереј-ставрофор

ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛУЖБЕНИ МОЗАИК НА ПРОСТОРУ СЕВЕРНЕ АМЕРИКЕ

(Предавање одржано у амфитеатру Богословског факултета Београдског универзитета у Београду, 18. октобра 2007. године)

Професор др Ненад Милошевић у приказу моје две књиге из литургијског богословља: Увод у православну литургију и Евхаристија као жртва у Богословљу, часопису Православног богословског факултета Универзитета у Београду, бр. 1-2 (2005), рекао је следеће: "С обзиром на то да се од краја 19. века развија велико интересовање за литургијско богословље, а посебно за богослужбени евхаристијски живот Цркве, на видело су искрсли многи проблеми и постављена су бројна питања. Православни и други хришћански богослови су покушавали да барем на нека од њих дају одговоре. Тако данас постоји обиље питања и још више одговора, најчешће опречних. Подстакнут тиме проф. Гргуровић је осетио потребу да изнесе своје виђење ствари и процену данашњег стања у богослужбеном животу Цркве. Без обзира на то да ли ће се са појединим ставовима др Недељка Гргуровића сви наши богослови сложити или не, његово дело и те како завређује нашу пажњу" (1). Подстакнут приказом мојих књига од стране цењеног професора Милошевића и позван од истог да данас говорим овом изузетно важном скупу прихватио сам његов позив. Као свештенослужитељ Цркве Христове и професор литургијског богословља на Православном Богословском факултету "Свети Сава" у Либертивилу, САД, изабрао сам да говорим на тему: "Православни богослужбени мозаик на простору Северне Америке".

Да би говорили о православном богослужбеном мозаику на заједничком простору више јурисдикција на простору Северне Америке, мислимо да би било добро подсетити се у кратком пресеку шта је православно богослужење? За православно богослужење може се, пре свега, рећи да је то космичко, светотајинско и свештено дејство живе Цркве Христове. У њему се људима, у Цркви и кроз Цркву, од Бога откривеним, видљивим дејствима даје невидљива благодат Божија. Кроз њега, као што каже професор Георгије Бебис: "хришћани искуствено узрастају и њиме се уводе у стварну заједницу са Господом, Створитељем свега видљивог и невидљивог, притом светотајински живе са Господом Исусом Христом у Његовој цркви и примају Духа Светога за ојачање у припреми за Царство Божије" (2). Или, као што каже професор Александар Шмеман: "Сам појам богослужења је заснован на интуицији и доживљају света као "епископије" Божије; тако је свет, кроз богопоштовање и богослужење, откривен у својој правој природи и признању као "света тајна" (3). Богослужење је, дакле, богословље осмишљено у доживљавању Спаситељевог спасоносног дела датог људима у Цркви Његовој. "За богослужење се може рећи да је то најнепосреднији заједнички и лични додир са Богом. У њему се изражава дубока вера и поштовање и врши клањање, односно изражава потпуна зависност и синовска покорност Богу. То је доживљавање славе Божије у свету од оних који су се одазвали на Христов позив. То је испуњење светотајинске стварности кроз богати благодатни додир

и живот са Богом. Додир са Богом је светотајински живот у Цркви којим живе хришћани" (4).

У продужетку овог кратког увода насловљеној теми, осврнути смо се на православно богослужење на Америчком континенту, а на основу апостолског и црквеног светотајинског предања и времена и простора на коме се живи.

Не треба губити из вида да су САД и Канада земље досељеника. Такве су биле при стварању својих држава, такве су биле у току изградње и утврђивања свога идентитета, такве су биле у току своје историје, а такве су добрим делом и данас. Вратимо се сада стотинак година уназад, у доба масовног усељавања православног народа у Америку из источне и југоисточне Европе, Мале Азије и Блиског Истока и североисточне Африке. Православни досељеници у Америку, пре свога усељења, расли су и живели у разним православним помесним црквама. Све ове православне цркве имале су суштински истоветно богослужење уз неке формалне разлике у њиховим богослужбеним дејствима и извесне локалне специфичности у свом богослужбеном предању. Православни усељеници у Америку формирају, одмах по усељењу, парохије према својој црквеној и националној припадности. Ове новоформиране православне парохије временом се организују у епархије које, већином, постају делови помесних цркава одакле су се њихови верници доселили. Тако је дошло до вишеструке православне јурисдикције припадности на простору Северноамеричког континента. Са овим се преноси и оно што је било специфично у богослужбеном предању мајке цркве. Ово је био најсигурнији и најплодотворнији пут у очувању православља, обичаја и језика у заједничком окружењу и животу. Међутим, са стасањем нових генерација, православни су богослужбено постајали ближи једни другима. Овоме је доста допринело увођење, више или мање, енглеског језика у богослужење, као и неке друге формалне богослужбене промене. Па ипак, и после целог столећа, па и дуже, донета специјална помесна црквена предања из старих постојбина задржала су се, више или мање, код већине православних јурисдикција у Америци.

Ову чињеницу треба посматрати, проучавати и прихватити као нешто ново и прихватљиво у Православљу. Чињеница је да никада у историји Православне цркве нису помесне цркве увећаване или стваране овим путем у оваквом православном саставу, а поготово не у оваквој разноликој средини, углавном мешавини више хришћанских вероисповести, а у новије време све више разних религија. Православна црква у Америци није створена покрштавањем или превођењем у православље овдашњег народа, изузетак су домородци на Аљасци, него је пресађена усељавањем великог броја православног народа и тако се заживела. Значи, Православље је на Амерички континент пренето и живо пресађено. Незабележен је и непознат у историји овакав или сличан начин, милионског пресељавања православног народа различитих језика и обичаја и из разних помесних православних

УПОКОЈ ГОСПОДЕ

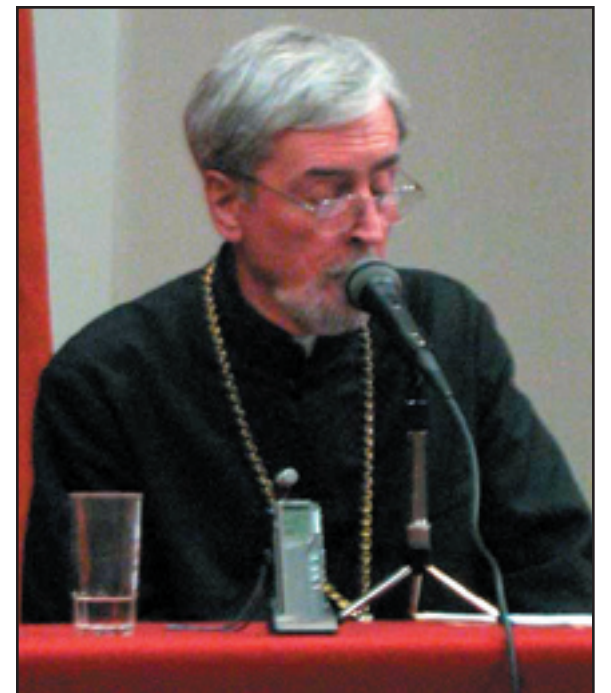
†Протонамесник Миле (Michael) Ступар
1924-2007

Протонамесник о. Миле Ступар упокојио се у Господу 20. децембра 2007. године, у 83. години живота. Родио се у Ранкину, Пенсилванија, од родитеља Јова и Марте (Мартиновић) Ступар. Гимназију је завршио у Ранкину. Учествовао је у Другом светском рату у америчкој војсци. После 32 године у U.S. Steel's Homestead Works повукао се у пензију. Док је био запослен у челичној индустрији студирао је на Питсбуршком универзитету и дипломирао је на учитељском отсеку. Затим је предавао у Forbes Road East Vocational Technical School, Monroeville. Био је од рођења члан парохије Св. Николе у Вилмердингу – Монровилу. У 50-ој години живота отпочео је са службом Богу и светој Цркви, најпре као чтец, а онда ипођакон и ђакон. Завршио је ђаконске студије, да би после тога студирао у Богословији "Света Три Јерарха" у манастиру Крки. Рукоположен је у чин ђакона 1988. године и служио је у Монровилској парохији, као и у разним парохијама Епархије источноамеричке. Рукоположен је у чин свештеника од стране надлежног епископа источноамеричког Г. Митрофана, 1993. године и постављен за пароха у Клаертону, Пенсилванија, где је остао на служби до одласка у пензију.

Остаје у сећању као човек дубоке вере, посвећен Богу, цркви и отаџбини, а његов животни пут биће инспирација многим који су га знали.

Његова животна сапутница од 53 године попадија Елизабета (Потома) упокојила се у Господу 9. августа 2007. године. Његов син Michael Ступар упокојио се 13. новембра 2006. године. Оставља иза себе сина Марк (Кети), кћерку Марту (ђакон Серафим) Солоф, унучад Кети Ступар и Елизабету и Јосифа Солоф, сестре Мери, Милдред и Ану. Опело је извршено у храму Св. Николе у Монровилу, у понедељак 24. децембра 2007. године. Вјечнаја Памјат! Бог да му душу прости!

(Taken from the Obituary notice- Tribune Review, 12/21/07)

цркава.

Пресађена Православна црква наставила је да живи и ради, углавном, у почетном мозаику и паралелној мешавини. Свакако да ово има великог утицаја и на стање у православним јурисдикцијама и односе међу њима у наше време у Америци. Међу њима постоје јурисдикције за чију већину верника најприхватљивије је припадати матичној цркви, уз држање њеног предања, чврсто верујући да је то канонски. Врата њихових храмова су отворена за све који желе православно да са њима живе и Богу се моле. Постоје, такође, јурисдикције, чија је већина верника, позивајући се на каноне, за стварање једне Православне цркве. Они верују да би то био пут за успешнију мисију и једну, заједничку богослужбену парксу.

Видљиво је да у Америци постоји извесна разноликост у богослужењу помесних православних цркава, што код неких може да изазове извесну сумњу у исправност овог стања и поретка. Да не би дошло до неког неспоразума да се овде заговара нека суштинска разлика и подела православног богослужења, јасно подвлачимо да је православно богослужење једно у својој суштини и да је темељ постављен од светих апостола један и непроменљив. Богослужење је, уствари, најверодостојнији и најбогатији показатељ Православља, оно је његово испуњење. Овде нема двоумљења ни у његовом мозаику у Америци. Верујемо да се о овоме треба размишљати и водити рачуна при нашим ставовима, закључцима и опредељењима у тражењу одговора на ово питање. Још нешто. С обзиром на велику важност, изузетну осетљивост и комплексност овога питања не сме му се брзоплето, него дослошко молитвено и мудро приступати.

У америчкој канонској множини, што не значи и неканонској одељености, једно је јасно да је мисија Цркве у свом светотајинском смислу заступљена. Шта је Црква и њена мисија, може се видети из следећих речи дела, The Orthodox Study Bible (Православне студије Светог Писма): "У овим заједницама верници примају благодат Божију у светим тајнама и слушају истину Благих Вести" (5). Овоме ћемо додати и речи професора Георгија Флоровског: "Свете тајне, пише он, сачињавају Цркву.

continued on p. 12

Седница Централног Црквеног Савета

одржана у Алхамбри, Калифорнија, 7-8 децембар 2007.

Годишња седница Централног црквеног савета СПЦ у северној и Јужној Америци одржана је у Алхамбри (Лос Анђелесу), Калифорнија, при Саборном храму Св. Стефана Првовенчаног, у дане 7. и 8. децембра 2007. године. Домаћини овогодишње седнице били су Преосвећени епископ западноамерички Г. др Максим, протојереј-ставрофор Никола Чеко, старшина храма и Управа парохије Св. Стефана Првовенчаног.

Уочи заседања Централног црквеног савета у четвртак вече, 6. децембра служено је вечерње богослужење. Служио је прота-ставрофор Растко Трбуховић а на богослужењу су одговарали присутни архијереји и свештеници. После богослужења и братских поздрава старшина храма прота Никола Чеко позвао је архијереје и свештенике у свештенички дом на послужење и вечеру. У пријатној атмосфери протекло је вече, а домаћини прота Никола и протиница Сандра указали су изванредно гостопримство архијерејима и свештенству.

У петак ујутро, 7. децембра 2007. служена је света архијерејска Литургија у знаку прославе 1600. годишњице од упокојења Светог Јована Златоустог. Служили су Његово Високопреосвештенство митрополит Христофор и Њихова Преосвештенства епископи Митрофан и Максим, уз саслужење присутних свештеника и два ђакона. На Литургији је одговарао прота Никола Чеко уз пратњу протинице Сандре и присутних у храму.

Његово Преосвештенство епископ Г. Максим одржао је поучну беседу о Светом Јовану Златоустом, која је оставила дубок утисак на све присутне.

По одслужењу свете Литургије прешло се у просторије црквеног дома где је послужен доручак, да би се одмах затим прешло на прво пленарно заседање Централног црквеног савета.

Прво заседање Централног савета:

Седницу Централног црквеног савета отворио је са молитвом Његово Високопреосвештенство митрополит Г. Христофор, Председник Епископског савета. Поздравио је архијереје, присутно свештенство и чланове Централног савета и зажелело успешан рад на добробит наше свете Цркве.

Одмах затим прешло се на дневни ред, који је усвојен као што

је предложен. Секретар Црквеног савета прочитао је записник седнице Административног одбора Централног савета, који је одржан 27. марта 2007. године у Чикагу, Илиноис. Сугерирано је да се изводи из записника, било то Централног савета или Административног одбора доставе свим члановима Централног савета, што ће убудуће бити и учињено.

У свом извештају благајник Централног савета Брајен Герић је напоменуо да све епархије редовно уплаћују своје разреде, те је било могуће плаћати на време све рачуне. Месечни хонорари свим свештеничким удовима, у износу од 450 долара месечно плаћани су уредно и на време.

Администратор пензионог фонда прота-ставрофор Драгољуб Малић доставио је писмени извештај који је прочитан на седници. У Фонду учествује 77 активних чланова и 6 пасивних. Уплате у фонд се врше полугодишње и то парохије плаћају две трећине а свештеници једну трећину. Свештеници са мањим примањима од 2.000 месечно уплаћују половину пуног износа. Већина старијих свештеника инвестирали су пензионе фондове у сигурна загарантована улагања, ма да са једним минималним процентом интереса, док сви чланови руководе својим фондовима и имају право да бирају где ће инвестирати своја улагања у фирми Mutual of America.

Његово Високопреосвештенство митрополит Г. Христофор је нагласио да је обавеза свих парохија да уплаћују у пензиони

фонд за своје свештенике.

Администратор Здравственог осигурања протонамесник Милован Катанић поднео је извештај о стању у Здравственом осигурању свештеника. У групи код Aetna осигуравајућег завода је 27 чланова а за очно и зубно осигурање је 40 и 46 чланова. Поскупљење здравственог осигурања за 2008. годину је 10%. С обзиром да је за последње две године поскупљење перко 30% Централни црквени савет је на свом прошлом заседању делегирао чланове савета Брајена Герића и Роналда Радаковића да испитају могућност осигурања са мањим премијама. После свестраног испитивања Брајен Герић и Ран Радаковић су предложили план Грчког (Православног) групног осигурања, које је исто код Aetna осигуравајућег завода, али са доста јефтинијим уплатама. Месечна уплата за свештеника и породицу код Грчког групног плана износи 1.650 долара а за самца \$750 долара. То би било доста мање од садашњих рата у многим случајевима док би у два случају било више. Апеловано је на епархије да регулишу те случајеве где би по новом плану уплате биле више од садашњих. Друга предност Грчке групе је у томе што је већи број осигураника (526), те и годишње повисице су кудикамо мање. Свештеници који су имали само очно и зубно осигурање, а у питању су свештеници који су на Medicare, прећи ће у другу осигуравајућу компанију. Централни савет је усвојио предлог Брајена Герића и Рана Радаковића, с тим да се пренос заврши до другог тромесечја, тј. месеца марта 2008. године.

Уредништво "Стазе Православља"

поднело је извештај за црквени лист, који се издаје месечно. Лист се састоји од две секције, енглеског и српског језика. Уредници енглеске секције су прота Раде Мерић, прота Братислав Кршић и протонамесник Милован Катанић. Уредник српске секције је прота Недељко Лунић. Технички уредник је Весна Мајнерт. Лист излази редовно на 12 и 16 страница. Дата је сугестија да се испитају све околности за промену формата, од садашњег новинског на магазински. Одбор за публикације при Сталном одбору, где је укључена и "Стаза Православља", руководи са интернет страницом СПЦ у Северној и Јужној Америци. Уредник енглеског језика је протонамесник Милован Катанић, а за уредника српског језика пријавио се протојереј Братислав Кршић. Имајући у виду проширену делатност Одбора за публикације Централни савет је предвидео трошкове за исто у буџету.

Одобрен је буџет Богословског факултета у Либертивилу за годину 2008, са незнатним повишењем. Његово Високопреосвештенство је указао на значај нашег Богословског факултета из којег је до сада рукоположено преко 40 дипломираних теолога који су у служби Српске цркве.

Извештај о раду Сталног активног одбора поднео је директор истог протојереј-ставрофор Никола Чеко. Одбор обухвата следеће пододборе: Хришћанска просвета, Комуникације и публикације, Омладинска просвета, Културна област, Старатељство, Литургичка музика, Просвета за студенте. Сви пододбори функционишу добро. Општи састанци се одржавају два пута годишње, а пододбори се састају чешће или пак одржавају састанке преко телефонских веза. Извештај о раду Сталног

continued on p. 12

Рукоположење у Епархији западноамеричкој

Света Литургија и рукоположење Грегорија Едвардса у Београду, 16. децембра 2007

"Ђаконски свети чин изражава, као почетни чин свештеничког служења, собом суштину свеколиког свештеничког служења у Цркви. Господ Христос је вечни Првосвештеник Цркве Своје који у Својој Личности и у Својем испуштељском богочовечанском подвигу, подвигу спасења и обновљења света и твари, спаја у Себи и Жртву и Жртвоприносиоца, и Јагње које се приноси и Првосвештеника Који Га приноси Господу. Он је тај који врши првосвештеничку службу у Цркви кроз векове, а Он Сам за Себе каже: Ја нисам дошао да ме служе него да служим и да живот свој положим у откуп за многе. То значи да и свештеничка благодат и служба, поверена људима као сарадницима и саслужитељима Јединога Првосвештеника Цркве – Богочовека Господа Христа, као своју суштину и природу има управо служење; а реч ђаконство и ђакон и све изведенице од ње значе управо служење, приношење себе на жртву живу Господу да би нас Господ својом љубављу и благодаћу као слабе људе употребљавао за вршење Својих светих Тајни за спасење света". Овим речима се, на кару Литургије епископ западноамерички Максим обратио присутном народу и новорукоположеном ђакону Грегорију Едвардсу, у препуном храму Св. Јована Богослова, на Православном богословском факултету Универзитета у Београду. Света Литургија је почела у 9 часова, а саслуживало је више свештеника.

Ђакон Грегорије је тако постао најмлађи ђакон Западноамеричке епархије, а иначе се налази на постдипломским студијама у Солуну (Грчка).

На Никољдан, епископ Максим ће, у пратњи ниворукоположеног ђакона Грегорија, посетити Епархију захумскохерцеговачку и у манастиру Тврдошу служити свету Литургију.

(Узето са интернета Епархије западноамеричке)

(Summary: His Grace Bishop Maxim officiated at the Holy Hierarchical Liturgy at the chapel of St. John Divine at the Theological College of the University of Belgrade. He ordained Gregory Edwards, a postgraduate student at the University in Solonika, Greece,

Рукоположење Грегорија Едвардса у ђаконски чин (Ordination of Gregory Edwards to the Deaconate)

to the rank of a Deacon. His Grace Bishop Maxim delivered a homily at the Holy Liturgy relating to the priesthood and priestly service to the Church, emphasizing that Christ who sacrificed Himself for all humankind is the head of the Church)

Канонска посета епископа др Митрофана српским парохијама у Аргентини

Јужна Америка – На међународни аеродром "Пистарини" Есеиза, у Буенос Аиресу, слетео је у среду, 20. новембра 2007. године Његово Преосвештенство др Митрофан. Другог дана по доласку у Аргентину, полазимо са Његовим Преосвештенством, за место Венадо Туеро, где живи доста нашег света у својој адаптивној домовини. Новоподигнута црква у том месту посвећена је Св. Архангелу Михаилу, па је Преосвешћени Владика уприличио долазак на дан храмовне славе. Присуствовао је и епископ Антиохијске цркве у Аргентини, владика Силуан.

Владика Митрофан служи свету архијерејску Литургију у храму Св. Арх. Михаила у Венадо Туерто, Аргентина (Bishop Mitrophan at the Holy Liturgy in Venado Tuerto, Argentina)

Свету архијерејску Литургију у Венадо Туеро је одслужио епископ др Митрофан са својим надлежним свештеником, о. Славишом Лекићем, једним антиохијским свештеником и ђаконом о. Николом Радишем. Владика Силуан је после службе одржао парастос перминулим мештанима места Венадо Туера и освешћена је спомен плоча, са именима свих донатора за изградњу истог храма. После тога је уследила трпеза љубави. Тог дана је било присутно око двеста особа, осим деце.

У суботу, 24. новембра 2007. г прославилимо, Богу хвала, по други пут Св. Краља Стефана Дечанског у месту Сан Антонио де Аредондо, провинција Кордоба, Аргентина. Својом присутношћу и учешћу ову свечану прилику још више су увеличали Његово Преосвештенство Г. Митрофан као и Његова Екселенција Г. Конзул Лиц Виченте Герардо Божовић, конзул Републике Србије у Кордоби, са супругом. Преосвешћени владика Митрофан је овом приликом посетио неколико наших породица.

Благодаримо свима који су се с нама нашли на савршен пролећни дан да прослаavimo Св. Краља у нашој малој људској заједници, као живи сведоци томе да где постоји љубав и добра воља међу људима ниједна разлика није непромостива. Било нас је око педесет душа из десетак држава, свих узраста; говорило се најмање четири језика за столом и на општу радост, сви смо се лепо разумели и заједно славили.

Биће тешко оваку незаборавну прилику поновити, али пробаћемо и догодине то урадити у славу Св. Краља, па ако Бог да.

У недељу, 25. новембра, 26. по Духовима, а на дан Св. Јована Милостивог одслужена је света архијерејска Литургија у храму Рождества Мајке Божије у Буенос Аиресу. Началствовао је Њ. Пр. Владика Митрофан, а саслуживали су свештеник о. Славиша Лекић и ђакон Никола Радиш. На самој светој Литургији Преосвешћени Владика је речима, "Ревност и љубав у пастирској служби, морални породични пример, и лични вишегодишњи труд на напредку духовног и верског живота поверених му парохија јереја Славишу Лекића, одликујемо чином протојереја", одликовао о. Славишу а ђакона Николу Радишу одликовао је чином протођакона. После Литургије уприличена је трпеза љубави у црквеној сали.

28. новембра Његово Преосвештенство Г. Митрофан посетио је, приликом своје канонске посете Аргентини, Његову Екселенцију госп. Др. Кардоса Камила, министра вера и секретара за односе са верским заједницама у Републици Аргентини.

На самом почетку срдечног разговора владика Митрофан се захвалио господину Министру на пријему. У даљем разговору г. министар др Кардос се интересовао, пре свега, за здравствено стање Његове Светости

Патријарха Павла. После тога су се дотакле и друге актуелне теме у СПЦ. Посебно је г. Кардосу остао упечатљив у сећању догађај када је у посету Аргентини допутовао Њ. Впр. Митрополит Амфилохије, и разговор са њим. Такође је у вези њега разговарао и са грчким, тј. Васељенским митрополитом у Аргентини Г. Терасијусом.

Владика Митрофан је додао да СПЦ жели да успостави добре односе са свим народима који живе у Републици Аргентини, јер само на тај начин доприносимо добробити међу људима и житељима у заједничкој држави Аргентини. Али ту морамо пазити које су праве црквене структуре, тј. ко је канонски епископ, а ко не? Овим се, наравно не мешамо у унутрашње послове Аргентине.

На карју, госп. министар др. Кардосо је захвалио владици Митрофану на посети на бризи за свој народ, који је толико удаљен од своје матице. Такође је замолио Његово Преосвештенство да пренесе поздраве и Његовом Високопреосвештенству митрополиту Амфилохију, као и Његовој Светости Патријарху Павлу и изразио жељу да, заједно са митрополитом Амфилохијем на тлу Републике Аргентине одрже једно предавање у циљу приближавања СПЦ свету.

(Узето са интернет странице Епархије источноамеричке)

(Synopsis: His Grace Bishop Dr Mitrophan made a canonical visit to the Serbian Orthodox Parishes in Argentina, from November 20-28, 2007. He arrived to Buenos Aires on November 20, 2007. He served Holy Hierarchical Liturgy on the Feast Day of St. Archangel Michael in St. Archangel Michael Church in Venado Tuerto, assisted by Fr. Slavisa Lekic, local pastor, Antiochian priest and Deacon Nikola Radis. Antiochian Bishop Siloan was present at Liturgy. On November 24, 2007, Feast Day of St. Steven of Decani, Bishop Mitrophan served Holy Liturgy in San Antonio de Aredondo. On Sunday, November 25th, 26th Sunday after Pentecost, the Feast Day of St. John the Merciful Bishop Mitrophan served Holy Liturgy in the Nativity of the Mother of God Church in Buenos Aires. He elevated Fr. Slavisa Lekich to the rank of Protopresbyter and Deacon Nikola Radis to the rank of Protodeacon. On November 28, 2007 His Grace Bishop Mitrophan visited Dr Cardoso Camila, Minister of Religious Affairs of the Republic of Argentina. The Minister asked for the health of His Holiness Patriarch Pavle and conveyed his best wishes for his health and sent regards to His Eminence Metropolitan Amphilohije, who visited Argentina last year.)

Цео свет плаче, а само он се радује

И синоћ кад смо одлазили од њега тражећи благослов, својом већ изнемоћалом руком закрстио је ваздух савршено спокојним и сигурним покретом да се чинило да ће тај крст остати тамо заувек.

Животни подвиг Патријарха Павла је најбољи одговор на питање како да нам буду јаснија нека питања наше вере. У часу када представљамо трокњије тог наслова, сутрашњег дана се не прибојава једино Патријарх Павле. Његов народ се на свако црквено звоно трза и на сваки помен његовог имена стрепи само од једне вести молећи се да га та чаша мимоиђе, у овом часу кад му је најпотребнији и кад се свако пита како бисмо без њега. Једини који је ту бригу пребринуо је Патријарх Павле који се подвизавао да у сваком трену буде спреман да изиђе пред лице Божије, живећи као да ће му сваки дан бити судњи и свака реч последња. Као да је испуњавао сопствене речи: "Кад се човек роди, цео свет се радује, а само он плаче. Али треба да живи тако да, кад умре, цео свет плаче а само он се радује".

Одавно је постао чувен одговор оног детета које је на питање, ко је ово? Одговорило: "То је Патријарх српски Господин Павле – будимо људи!" За овај додаток својој титули Патријарх Павле је заложил и свој живот и свој понтификат. И у болничкој постели не престаје да служи понављајући будимо људи и издржимо до краја.

"Нисмо бирали ни земљу где ћемо се родити ни народ у коме ћемо се родити ни време у којем ћемо се родити, али бирамо једно – да ли ћемо бити људи или нељуди".

-И синоћ кад смо одлазили од њега тражећи благослов, својом већ изнемоћалом руком закрстио је ваздух савршено спокојним и сигурним покретом да се чинило да ће тај крст остати тамо заувек. Нико у бучније време није говорио тише, а да се чуо даље, нико није говорио мање а да је рекао више, нико у беззачније доба није дубоко гледао истини право у очи.

Нико се за славу земаљску није грабио мање, нико се није украсио с више украса да се сваког украса лишавао. Нико није био природнији у неприроднијим приликама, нико свој ауторитет није успоставио једноставније, без вишка речи и вишка покрета. Нико своју реч није овејао од свега сувишног, а себе и своју душу отребрио од сваког труна, а ипак рекао: "Срећан

сам што нисам безгрешан".

Бог зна је ли случајно што се косовска драма поклапа са драмом Патријарха српског Павла, дугогодишњег Епископа рашко-призренског и данашњег Архиепископа пећког. И реченице које понавља најчешће се тичу Косова. У највеће светиње уз Пећку Патријаршију, Дечане, Богородицу Љвишску, Грачаницу, Патријарх Павле убраја и Косово Поље "на којем је одбрањен наш најважнији национални и духовни принцип". За њега Косово није само крај и земља на којој су наше најважније светиње "него и наука која је у њима предавана и којој су нас оне училе".

Све дефиниције Косовског Завета и Царства Небеског надвисује реч Патријарха српског Павла. То је реч која пре њега можда никад није изговорена ни на једном језику, а поготово је није изговорио духовни вођа једног народа.

"Кад би оснивање наше независне државе и њено одржање и напредак били могући само злочином, ја би пре пристао да нестане не само велика него и мала Србија и сви Срби заједно са мном, него што бих пристао на нељудско и нечовечно. Ето то је за мене Косовски Завет и одређење за Царство небеско".

"Свети кнез Лазар није против живота на земље нити против царства земаљскога. Али кад већ треба једно да се губи, боље изгубити земаљско него небеско".

Али "ништа није изгубљено док није изгубљено". Уз све речено, Патријарх Павле је и један од најизведенијих писаца српског језика. Његов глас и дикција најпродуховљенија је мелодија нашег јавног говора. Патријарх пише као што говори, а говори као што живи онај који је постао најубедљивија личност нашег времена. Таква нарација је могла доћи једино из књижа. Наш Патријарх је и усмен и писмен, али је писменији него усменији. Дошао је из књиже и служио књижи, оној једној јединој и најважнијој, чије га је слово родило и чији је јунак и он сам.

(Реч академика Матије Бећковића на представљању трокњижа Патријарха Павла: "Да нам буду јаснија нека питања наше вере", на Коларчевом народном универзитету, 29. новембра 2007. године)

(Извор: Политика, 8. децембар 2007. године)

Посета епископа Максима Епархији захумско-херцеговачкој

Прослављен празник Светог Николаја у манастиру Тврдошу 19. децембар 2007.

Света литургија у манастиру Тврдошу – Славски обред (Holy Liturgy in Monastery Tvrdos, Hercegovina – Slava Ritual)

Поводом празника севтог Николаја, 18. децембра у манастиру Тврдошу служено је вечерње са петохљобницом. Празничну радост је употпунио долазак Његовог Преосвештенства епископа западноамеричког Г. Максима. Вечерњом службом је началствовао старјешина требињског Саборног храма протојереј-ставрофор Никола Јанковић, уз саслужење више свештеника и ђакона Епархије захумско-херцеговачке, као и ђакона Григорија Едвардса из Епархије западноамеричке. У наставку службе, хљебове, пшеницу, вино и уље је осветио владика Максим. Празновање светитеља Божијег Николаја, и славе владике Атанасија, као и тројице тврдошких монаха, настављено је у монашкој трпезарији славском вечером.

На сам дан парзника, празничним јутрењем, које је почело у 7.30, началствовао је игуман манастира Завале Василије. По завршетку јутрења, почела је света архијерејска Литургија коју је предводио владика Максим, уз саслужење архијереја домаћина владике Григорија и владике Атанасија, двојице игумана: Василија (Завалског) и Саве (Тврдошког), као и више свештеника, и ђакона Григорија из Епархије западноамеричке. Појале су дјевојке из хора "Преподобна Анастасија Српска". По читању светог Јеванђеља бесједио је владика Максим...

У светој тајни Евхаристије су учествовали и бројни вјерници који су се овом приликом сабрали

у манастиру Тврдошу, да саборно прославе великог угодника Божијег Светог Николаја и да причешћујући се животворним тајнама Тијела и Крви Господње постају заједничари светих и пријатељи Божији. Послије освећења славског колача и жита, началствујући епископ Максим је поздравио све присутне и честитао славу епископу Атанасију и свима свечарима "по истоку и западу. Тамо где се истински срећу исток и запад, то једино може бити света Литургија, и то је данас било, слава Богу, све да се благосиља. Хвала домаћину и свима вама. Амин. Боже дај, и живели на многага љета!".

Након подјеле нафоре, славског колача и жита, славље је настављено "трпезом љубави".

(Узето са интернет странице Епархије захумско-херцеговачке)

(Summary – His Grace Bishop Maxim of the Western American Diocese visited the Diocese of Zahum-Hercegovina. He officiated at Holy Liturgy on the Feast Day of St. Nicholas in Monastery Tvrdos, with the host Bishop Grigorie and Bishop Atanasije. Bishop Maxim delivered homily on the life of St. Nicholas the Wonderworker. Many faithful partook of the Holy Gifts. His Grace Bishop Maxim extended greetings to Bishop Atanasije on his Slava Day, as well as to all who celebrated St. Nicholas as a Patron Saint. Bishop Grigorie and Bishop Atanasije greeted Bishop Maxim and thanked him for his thoughts and prayers.)

ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛУЖБЕНИ МОЗАИК НА ПРОСТОРУ СЕВЕРНЕ АМЕРИКЕ

continued from p.9

Само у светим тајнама хришћанска заједница превазилази своје људске димензије и постаје Црква” (6). Значи, и у овој америчкој ситуацији постоји светотајинска есхатолошка стварност, а што опет значи да Православна црква постоји и живи својим пуним светотајинским животом и поред неких постојећих формалних разлика.

С обзиром на важност теме о којој говоримо мислимо да је потребно, осврнути се укратко, на историју православног богослужења, од доба светих апостола па до наших дана. Први век је доба јасног апостолског предања, које им је открио и усадио Господ наш Исус Христос. Због тога је живот у апостолском предању јако важан и за наша размишљања а понекад и за богословску оријентацију. Иако оно није обилно, оно је довољно да нас проведе кроз светотајинску историју од самог њеног почетка.

Свети апостоли су први богослови Цркве Христове. Они су богослови сведоци, светотајински учесници и примаоци Божијег дела Христовог. Господ је Својим даром на Тајној вечери увео ученике у стварну заједницу са Собом причестивши их својим Телом и Крвљу. Овим даром је позвао и све своје следбенике да светотајински живе у Цркви Његовој и у њој примају Духа Светога. Ученици и други су се вратили, после растанка са Господом на Маслинској гори, у собу где је Господ одслужио Тајну вечеру, и где су сада “сви били истрајно и једнодушно на молитви и мољењу са женама и Маријом матером Исусовом и браћом Његовом” (ДА 1,14). Апостолско богослужбено предање почиње од Свете Педесетнице, како је забележено у Делима апостолским, где стоји, да сви бијаху “у науци апостолској и у заједници, у ломљењу хлеба и у молитви” (2,42).

Свети апостоли су оно што су видели, доживели и примили, усадили у прве црквене заједнице и предали својим наследницима да наставе са примљеним предањем.

Са њима и од њих је, средином и у другој половини првог века, утврђивано и утврђено апостолско предање у цркви Христовој. Из овог предања, вођено Духом Светим, изникло је и развило се црквено предање. Оно је Духом Светим откривено сазнање и објашњење живота са Христом и могућност доживљаја предукуса Царства небеског, још овде на овој планети (7).

Свети апостоли су на Откривењу Господа Исуса Христа поставили темеље православног богослужења, и као такво предали да се по њему живи у Господњој цркви. У атмосфери светотајинског и богословског живота апостола настаје изворно литургијско дело. Учење дванаест апостола. Апостолски печат, садржај и старост делу дају велику богослужбену

научну вредност. У делу се говори о крштењу, са упутствима за исто, посту, молитвама, уз напомену да се молитва Господња изговара три пута дневно. У њему се налази тадашњи светотајински чин Евхаристије, уз упутство коме се даје свето Причешће, а на коме се као темељу касније стварао и развијао данашњи чин Литургије. Затим се говори да свештенослужитељ може заблагодарити са више молитава на Евхаристији, што показује тадашњу слободу молитвеног стваралаштва. Још се тражи од хришћана да се чувају од грехова, извршавају хришћанске врлине, обилују љубављу у свој есхатолошкој нади и очекивању другог доласка Христовог. Учење дванаесторице апостола је најзначајније дело литургијске науке најранијег доба Цркве Христове. Не само да је ово најзначајније литургијско дело, него је у исто време одиграло огроман утицај на каснији развој хришћанског богослужења и литургијске науке. Стога је касније ово дело коришћено од стране литургијских писаца и стваралаца у том пољу богословља и светотајинске праксе.

У другом веку почео је приметан развој раног богослужења. У другом и трећем веку појављују се литургијски аутори са својим написима и коментарима. Већ писци другог века оставили су нам драгоцена сведочанства о богослужењу тога доба. Ово су били свети људи које је водио и надахњавао Дух Свети при стварању раних богослужбених чинова и у њиховом молитвеном обогаћивању. Писци и ствараоци у другом веку били су светитељи: Климент Римски, Игњатије Богоносац, Јустин Мученик, Поликарп Смирнски, Иринеј Лионски. Сведочанства у трећем веку о богослужењима нису, такође, многобројна, међутим она су детаљнија и светотајински богатија. Писци ствараоци у трећем веку били су светитељи или учитељи Цркве: Климент Александријски, Иполит Римски, Кипријан Картагински, Ориген Александријски, Тертулијан Картагински, Муниције Феликс. Важни богослужбени податци наведених писаца вероватно су дошли до каснијих историчара: Сократа, Јевесевија и Созомена, као и литургијских писаца четвртог и петог века: Св. Јована Златоустог и Василија Великог, блажених Августина и Теодорита и од истих коришћени (8).

После добијања слободе, у току четвртог и петог века, долази у Цркви Христовој до брзог развоја и највећег стваралаштва на пољу богослужења. Богослужбено стваралаштво следило је богословска достигнућа. Уствари, развој богословља, после спорова, а исто тако и монаштва, благотворно су утицали на развој богослужења. Богослужбено стваралаштво је расло на створеном и утврђеном у богослужењу прва три века. Тада се формирају скоро сва богослужења у кругу свакидашњег богослужења. Иако су се у ово време богослужбени чинови упоредо развијали у различитим црквама и доста различито, видимо да се на почетку шестог века, развија на Истоку приближно једнообразан тип богослужења, уствари, у неколико приближних варијација. Велики богослови тога доба јесу и ствараоци на пољу богослужења. Због тога је немогуће одвајати свете Василија Великог, Григорија Богослова, Кирила Јерусалимског, Јована Златоустог, или блаженог Августина и Теодорита од њихових достигнућа као литургијских. Међутим, пратећи развој богослужења, видимо да је у деветом веку свакидашње богослужење добило данашњи тип у главним цртама (9).

Свети Максим Исповедник, у седмом веку, имао је важну улогу у развоју богослужења. Његови мистички коментари свете Литургије нарочито су погодвали монашком начину богослужбеног живота да би временом постали важни са светотајинско схватање Литургије и богослужбени живот уопште. После светог Максима, важну улогу за литургију имао је свети Герман I, Патријарх цариградски. У време светог Германа у византијско предање свете Литургије већ је био ушао александријски приступ истој, коме свети Герман додаје историјски приступ антиохијског предања. У самом Цариграду је у четрнаестом веку, где су била у употреби два Типика, светог Саве Освећеног и Студијски типик, литургијски развој кренуо путем да се униформисе богослужење. Патријарх цариградски Филотеј успева да у основним цртама то оствари. Његова упутства и одредбе су први пут у 16. веку унете у богослужбене књиге.

У 14. и 15. веку појавила су се два велика

литургијских: свети Никола Кавасила и Симеон Солунски. Ова два значајна литургијских су у својим коментарима пошли са две стране. Никола Кавасила је обратио више пажње на очигледност приступа Божијег у богослужењима, а нарочито у светој Литургији, док је приступ Симеона Солунског доста проткан символикама. Ови симболи су и за светог Симеона стварност, само што се њихова стварност садржи скривено. Са светим Николом Кавасилом и Симеоном Солунским православно богослужење добило је своју завршну форму. Уствари, богослужење је добило своју завршну форму на основу синтезе два правца: реалног и симболичког, који су се укрштавали вековима у Византији. Византијски оци су били способни да их уклопе у заједницу а што после Симеонове синтезе постаје предање Православне цркве.

После пада Византије у неким помесним православним црквама следиле су неке формалне допуне. Тако је дошло до извесних разлика у богослужбеној форми од онога што је примљено из Византије, а што је временом постало предање и, без велике потребе, неутуђиви део у тим црквама. Ова напомена се чини због тога што има везе са православним богослужбеним мозаиком на Северноамеричком континенту.

Факат је да све православне помесне цркве имају неке специфичности у свом богослужењу. Оне су настајале, у току времена, на основу схватања и потребе помесних цркава и чуване су као нешто што је постало предање и блиско је верницима. Логично је да се тако нешто не мења без велике потребе. То схватање треба да се поштује и предање чува у оквирима помесних цркава, укључујући ту и делове на Америчком континенту. Руси, Грци, Срби, Румуни, Бугари, Антиохијци, Египћани и други православци у свом светотајинском животу и канонском стању ништа не губе држећи се и онога специфичног у својим богослужењима.

Сједињене америчке државе и Канада остале су и у наше време земље у које се у великом броју усељава нова емиграција, нешто због економских разлога а нешто због ратова. Срби су били међу најмасовнијим усељеницима крајем прошлог века. Десетине и десетине хиљада православних Срба, уселило се у то време на Амерички континент. Ово је највише допринео грађански рат у бившој Југославији. Дobar број Срба тражио је Српску православну цркву. Тражили су да би макар у својој Светосавској цркви нашли оно што су изгубили изгнанством из својих цркава, својих кућа, својих места и својих народних средина. Не само да су се Срби у ово време усељавали, него су се и други православни народи усељавали на Амерички континент. Сигурно су и они тражили и очекивали да нађу у богослужењу нечега свога у својим православним црквама. Питање је шта да се ради у оваквој стварности? С обзиром да је увек било неких формалних разлика у православном богослужењу, чини се да је најбоље да се богослужи и ради сложено у овој испреплетеној православној породици, са малим богослужбеним разликама. Тако координирајући свој рад и удруженим снагама више ће се урадити за Православље, него настојање да се замени нешто што је већ укоренењено у једном делу православног народа.

Оно што је стварност за Православље и у богослужењу у америчким условима и у наше време јесте православно богослужбени мозаик. За испреплетени живот Православне цркве на Америчком континенту утканом у исте просторе, може се рећи да је светотајински потпун са пуним благодатним дејством и животом. Ту светотајинску стварност нико не може порећи, што је свакако јако важно када говоримо о насловљеној теми. Жеља православних јесте, свакако ту су укључени и светосавци, да у Америци Православље буде јако и масивно и као такво, на пољу мисионарства, врло успешно. Тачно је да на овом пољу православни нису успешни колико би се могло очекивати. Ту има више разлога, који се не спомињу. Један од њих јесте да не постоје потребни услови који се огледају у заједничкој жељи и јединственом погледу и раду на овом пољу, укључујући ту и богослужење.

Православни живот овакав какав је сада јесте америчка стварност. Стварност је и то да добар део православног света жели да богослужбено предање остане како јесте, да

је оно најприхватљивије. На том континенту има довољно простора за заједнички рад за све православне јурисдикције, без обзира на неке мале разлике у њиховим богослужењима. Важније је да се размишља и ради искрено и у љубави са сведочењем овог двога, где ће бити више еклезиологије него у случајевима наметања нечега свога у богослужењу. Нико не зна шта су Господњи планови за Православље на Америчком континенту, а нама је остало да заједнички Господњи посао радимо како нам је Христов апостол Свети Сава предао.

SUMMARY: In his presentation, Very Rev. Dr. Nedeljko Grgurevic discusses the history of the general development of Orthodox liturgical development and the emergence and development of Orthodoxy under specific circumstances characteristic for the North American society. These circumstances explain and to certain degree justify the absence of the formal unity of all Orthodox in one Diocese. However, the absence of the formal unity in one single Diocese does not affect the unity of Orthodoxy on the North American continent. The most important unity, dogmatic and liturgical does exist, notwithstanding minor liturgical variations present in each Yethnic Orthodox group that preserves some specific details inherited from their Mother Churches. As America as a nation is “E pluribus unum” so is Orthodoxy in America.

Footnotes:

1. Н. С. Милошевић, Приказ књига др Недељка Гргуревећа, Биогословље 1-2 (2005), Београд, стр. 185
2. George S. Bebis, Worship in the Orthodox Church, The mind of the Fathers, Brookline, MA: 1994, p. 30
3. А. Шмеман, За живот света, Светотајинска филозофија живота, Београд 1979, стр. 107
4. др. Недељко Гргуревећ, Увод у Православну литургију, Либертивил-Србине, 2006, стр. 31
5. The Orthodox Study Bible, Glossary, Nashville, TN 1993, p. 795
6. Преам Александру Шмеману, Идеја Примата у Православној еклезиологији, Примат апостола Петра, Крагујевац 1989, стр. 28
7. Др. Недељко Гргуревећ, наведено дело, стр. 137 и 138
8. Михаил Скабаланович, Толков и Типикон, Киев 1910, стр. 70
9. Михаил Скабаланович, наведено дело, стр. 142

Седница

continued from p. 10

активног одбора поздрављен је од свих присутних.

Његово Преосвештенство г. Лонгин, епископ амричко-канадски Митрополије новогрчанничке упутио је поздрав Епаископском савету и централном црквеном савету.

Митрополит средњезападноамерички Г. Христофор обавестио је Централни савет да је Свети архијерејски сабор СПЦ одобрио, односно потврдио Устав СПЦ за Северну и Јужну Америку. Свети архијерејски синод својим званичним актом је наложио Епископском савету СПЦ у Северној и Јужној Америци да изврше арондацију, односно структуру епархија ради успоставе административног јединства. Епископски савет је на свом недавном заседању, сходну акту Светог архијерејског синода извршио потребне структуралне измене, што ће се доставити Светом архијерејском сабору на увид и потврду.

Централни савет је решио да се замоли епископ источноамерички Г. Митрофан да прихвати улогу домаћина идућег Црквеног сабора који треба да се одржи у месецу августу 2009. године.

Следећа годишња седница Централног савета одржаће се 5. и 6. децембра 2008. године у Чикагу, при Саборном храму светог Васкрсења.

Високопреосвећени Митрополит се срдечно захвалио Његовом Преосвештенству епископу Максиму, проти Николи Чеку и Управи црквеношколске општине на изванредном гостопримству.

Седница је затворена химном Пресветој Богородици “Достојно јест...”

О. Недељко Лунић,
Секретар Централног савета

Non-Profit Organization
U.S. Postage Paid
Leetsdale, PA 15056
Permit No. 11

The Path of Orthodoxy
Official Publication of the Serbian
Orthodox Church in the USA and Canada
P. O. Box 883 Bridgeport, WV 26330
Address Service Requested